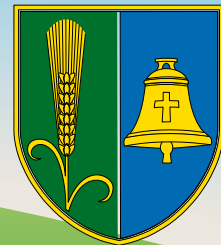

Naš kraj

Informativno glasilo občine Dobropolje

▪ letnik XXII. št. 7

▪ julij 2016

Slika zgoraj:

Največji julijski dogodek v občini je bila **nova maša Jerneja Šuštarja** iz Podgorice (foto: Tamino Petelinšek).

Slika levo:

Za velik športni uspeh pa je poskrbela **Urška Vidrih**, ki je zmagala v teku na 400 metrov na balkanskem prvenstvu v Srbiji, na evropskem prvenstvu v Gruziji pa osvojila 14. mesto.

<http://www.dobropolje.si/panorama/>

PROSTORSKA PREDSTAVITEV OBČINE DOBROPOLJE

PODGORSKO RAJANJE

Podgora, NVRC, Koča pri Koritu,

bo v nedeljo, 28. avgusta 2016.

Dan odprtih vrat Konjenske sekcije TD PODGORA
in Lokostrelskega kluba TURJAK,
predstavitve mladih glasbenikov
iz Dobropoljske in Struške doline
ter brezplačne ustvarjalne delavnice
za otroke, mladino ter družine:

od 12. ure dalje.

Vsak, ki bo sodeloval na ustvarjalnih delavnicah
ali s člani konjenske sekcije
in Lokostrelskega društva Turjak,
si bo lahko izbral svoje presenečenje!
**Število presenečenj je omejeno, zato pohitite,
da vas ne prehitijo drugi.**

**Vse, kar boste ustvarili na ustvarjalnih delavnicah,
boste lahko odnesli domov.**

Več informacij dobite pri organizatorju prireditve:
Turistično društvo PODGORA,
Podgora 28, 1312 Videm - Dobropolje,
e-pošta: td.podgora@gmail.com, GSM: 041-603-885

DVANAJSTA DOBROPOLJSKA GOLAŽIJADA

Podgora, NVRC, Koča pri Koritu v Dobropolju,

28. avgusta 2016

Prijavnina za tekmovalno ekipo je 20 EUR.
Vanjo je všteto: 2 kg mesa, 2 kg čebule, drva
ter promocijska majica prireditve.

Nagradili bomo NAJ KUCHARJA in KUCHARICO!

Prijavnine sprejemamo **do 27. 8. 2016.**

**Zbor za tekmovalce med 10. in 11. uro,
začetek tekmovanja ob 11. uri.**

Za dodatne informacije pokličite na GSM:
Andrej Strnad, 031-603-885

Turistično društvo PODGORA

Spoštovani bralci in bralke Našega kraja.

Bojan Novak

Julijska številka je prišla v vaš nabiralnik ravno nekje na vrhuncu poletja. V juliju že po tradiciji ni toliko dogajanja v občini, saj si vsi prizadevamo izkoristiti nekaj prostih dopustniških dni in prihranjenih sredstev za menjavo okolja. Verjamem, da je to koristno, saj se moramo občasno »odklopiti« od vsakodnevnega domačega okolja in si s tem napolniti zaloge energije.

Najodmevnejši dogodek v juliju je bila nova maša našega občana Jerneja Šuštarja iz Podgorice. Dolga leta je študiral in živel v Združenih državah Amerike, zato je bil dogodek še nekoliko težje pričakovani in na očeh ljudi. Opazil sem, da je v pripravah na dogodek svoje moči združilo veliko ljudi, kar je mogoče res redkost v današnjem času. Mogoče pa je to ravno zaradi tega tako lepo videti. Za velike reči je res treba stopiti skupaj. V intervjuju je Jernej povedal svojo zgodbo, ki bo zagotovo polna zanimivega branja.

Izven meja naše države pa je v zadnjem mesecu delovala tudi mlada atletinja Urška Vidrih. Tako v Srbiji kot v Gruziji se je zelo izkazala in tudi njene besede si boste lahko prebrali. Očitno v kraju dobivamo prepoznavno športnico.

Eno sicer že imamo in prav v dneh, ko bomo brali naslednjo številko, se bo Veselka Pevec odpravljala na dolgo potovanje na paraolimpijske igre v Rio de Janeiro. O igrah si boste lahko športni navdušenci nekaj zanimivosti prebrali že v tej številki.

Kljub nekoliko manj obširni številki velja pohvaliti številne dopisnike, ki so tudi v poletnem času našli čas in napisali prispevke o dogajanju v njihovih društvih, ustanovah, organizacijah. Zelo sem bil vesel prispevka Alojza Nučiča, ki nam slikovito opiše nekaj zgodovinskih utrinkov življenja v Pod-

gorici. Upam, da se bo tudi v naslednjih številkah kdo opogumil in z bralci delil zanimive, a večkrat pozabljene, utrinke naše zgodovine. Vsekakor vas čaka prijetno branje.

Obširno poročilo z 12. redne seje Občinskega sveta Občine Dobropolje pa daje številki tudi resnejši značaj. Dolgo pričakovana točka o predlagani rešitvi za izgradnjo novega vrtca se je končala z zavrnitvijo predlaganega sklepa. Več podrobnosti si preberite v poročilu.

Želim vam prijetno branje in lep preostanek poletnih dni. ■

Foto: Franci Novak

Oglaševanje v Našem kraju

Vabimo podjetnike, da izkoristite možnost promocije vaše aktivnosti z oglaševanjem v Našem kraju. Vaš oglas tako pride v vsak gospodinjstva v občini.

Več informacij dobite na Občini ali pri uredniku.
Cenik je dostopen na <http://www.dobropolje.si/obcinskactiva/1>.

Naš kraj

Ustanovitelj glasila je Občina Dobropolje.
Naslov uredništva: Videm 35, 1312 Videm-Dobropolje.
Odgovorni urednik: Bojan Novak. E-pošta: nas-kraj@dobropolje.si, gsm: 031 536 121.
Lektoriranje: Mojca Pipan.
Tisk: PartnerGraf d.o.o. • Oblikovanje in prelom: Aurorafograf d. o. o.
Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1330 izvodov.

Naslednja številka

izide v **sredo, 31. 8.** Prispevke sprejemamo do ponedeljka, **22. 8.**

Kazalo

Iz občinske zgradbe	5
Obvestila	6
Naša kulturna dediščina	11
Predlogi za poletne dni	15
Intervju	16
Kultura	19
Iz vrtca in šole	24
Iz dobropoljske ambulante	26
Zdravje	28
Iz društev	30
Šport	37
Pisma bralcev	40
Zahvale	42

Poročilo z 12. redne seje Občinskega sveta Občine Dobrepolje

12. redna seja občinskega sveta je potekala v dveh delih. Začela se je v četrtek, 23. 6. 2016, nadaljevala pa slab teden kasneje, v sredo, 29. 6. Odločalo se je o pomembnih zadevah.

Bojan Novak

Na dnevnem redu je bilo sprva predlaganih 11 točk, a so se svetniki večinsko odločili, da ena točka (sprejem zaključnega poročila) ni primerna za obravnavo.

Po sprejetem dnevnem redu in potrditvi zapisnika 11. redne seje je sledilo županovo poročilo o izvedenih in planiranih delih v občini. Župan je povedal, da na občini pridobivajo zadnja soglasja pri pripravi občinskega prostorskega načrta. Nadaljuje se projekt izgradnje suhokranjskega vodovoda. V Zdenski vasi se zaključuje zadnja faza izgradnje čistilne naprave, pripravlja se tudi vse potrebno za tehnični pregled. Kmalu se pričakujeta odprtje in priklop na omrežje. Obenem se pripravlja projektna naloga za čistilno napravo Bruhanja vas in Podgora. Pojavljajo se težave z obratovanjem čistilne naprave v Ponikvah. Pripravlja se dokumentacija za razpis za izgradnjo širokopasovnega omrežja. Za igrišče v Tisovcu je narejena projektna dokumentacija, vložena je na upravno enoto z namenom pridobitve gradbenega dovoljenja. Pripravljata se dokumentacija za izgradnjo nove kotlovnice pri šoli in projektna naloga za prestavitev transformatorja na Cesti. Ureja se igrišče v Ponikvah (ograja, podlaga, igrala). Vas Predstruge pa je naslednja, ki bo pridobila širokopasovno optično omrežje.

Predstavniki Javnega komunalnega podjetja Grosuplje je svetnike seznanil s poročilom o izvajanju obvezne gospodarske javne službe vzdrževanja občinskih cest. V razpravi so bile izpostavljene nekatere pripombe na izvajanje javne službe, predvsem glede naraščajoče višine sredstev, ki jih občina namenja za zimsko službo in za vzdrževanje cest.

Sledila je obravnava Odloka o javno-zasebnem partnerstvu za izvedbo prve faze projekta Šolsko-športni center JVIZ Dobrepolje. Najprej so pripravljavci odloka in pripadajočih dokumentov predstavili izhodišča in vsebino dokumentov.

Promotor je v januarju nakazal interes za gradnjo vrtca v javno-zasebnem partnerstvu. Na podlagi ponudbe promotorja je sledila priprava dokumentacije, ki je bila obravnavana na odboru za družbene dejavnosti in na seji. Sledili so vprašanja in komentarji svetnikov. Večina vprašanj je bila povezana s pravnimi dilemami, povezanimi z zakonodajo na področju javno-zasebnega partnerstva. Občinski svet se je v skladu s poslovníkom na zahtevo večine podpisanih svetnikov odločil za tajno glasovanje.

Na tajnem glasovanju projekt izgradnje vrtca v javno-zasebnem partnerstvu ni dobil potrebne večine. Zaradi pozne ure in še nekaj točk na dnevnem redu so se prisotni odločili, da sejo prekinijo in jo nadaljujejo v sredo, 29. 6. 2016.

Nadaljevanje seje se je začelo tam, kjer se je prvi del končal – pri vroči temi o gradnji vrtca. Občinski svet je po zavrnitvi odloka o javno-zasebnem partnerstvu sprejel sklep, da se postopek priprave na gradnjo vrtca nadaljuje tako, da župan z občinsko upravo do 30. 9. 2016 na podlagi strokovnih in racionalnih izhodišč pripravi nov projekt in ustrezen način financiranja.

Pri točki Poročilo o delu odborov in komisij Občine Dobrepolje so predsedniki odborov podali svoja poročila (Judita Oblak za Odbor za družbene dejavnosti in Marko Marolt za Komisijo za volitve in imenovanja).

Kot uvod v točko o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Dobrepolje za leto 2016 (rebalans proračuna) je župan predstavil predloge za povečanje oziroma znižanje določenih postavk veljavnega proračuna.

V razpravi so bile s strani nekaterih svetnikov izpostavljene številne dileme in zastavljena dodatna vprašanja. Nekateri svetniki z županovimi odgovori niso bili v celoti zadovoljni. Predlaganih in sprejetih je bilo osem amandmajev (povečanje sredstev za igrišče Tisovec, povečanje sredstev za kotlovnico pri šoli, po-

večanje sredstev za vzdrževanje poljskih poti, povečanje sredstev za požarno varnost, povečanje sredstev za protipoplavne ukrepe, nova postavka v proračunu – materialni stroški za merjenje gostote krvi, znižanje sredstev za vzdrževanje javne razsvetljave in povišanje sredstev za ureditev območja JVIZ OŠ Dobrepolje ter zagotovitev sredstev za plačilo umetniškega vodje). Ob koncu te točke dnevnega reda je občinski svet soglasno sprejel odlok o rebalansu proračuna za leto 2016 s sprejetimi amandmaji.

Občinska uprava je pripravila Odlok o subvencioniranju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja v občini Dobrepolje. O predlogu je razpravljala odbor za gospodarstvo in ga ocenil kot primerne za nadaljnjo obravnavo. Občinski svet je odlok sprejel soglasno tako v prvi kot v drugi obravnavi.

Ob koncu je bila še točka Pobude in vprašanja svetnikov.

Judita Oblak je zanimalo, če so znana že kaka nova dejstva o nedelovanju čistilne naprave v Ponikvah. Vprašala je tudi, če je kaka nova informacija o možnostih za zagotavljanje fizioterapije v naši občini.

Župan je povedal, da imajo na temo nedelovanja čistilne naprave napovedan sestanek na ministrstvu, JKP Grosuplje pa pripravlja razpis za nakup nove mobilne čistilne naprave. Meni, da bo projekt kanalizacije v Ponikvah zaključen v tednu ali dveh.

Glede zagotavljanja možnosti za fizioterapijo je župan povedal, da je objavljen razpis za podelitev koncesije v uradnem listu in na spletni strani Občine Dobrepolje.

Jožeta Prijatelja je zanimalo, zakaj se niso premaknile stvari glede vodovoda v Kompoljah (Brezje). Spraševal je tudi, kdaj bo izveden sklep s prejšnje seje o popravilu luči javne razsvetljave v Kompoljah. Zanimalo ga je še, kdaj bodo

predstavljene protipoplavne rešitve iz študije.

Župan je odgovoril, da je glede vodovoda najprej treba urediti lastninske pravice na določenih zemljiščih. Izvajalci so bili obveščeni, da morajo popraviti luč javne razsvetljave. Protipoplavne rešitve morajo biti predstavljene v najkrajšem času, saj ima pripravljavka le še nekaj dni do izteka časa. Občina bo pripravljavko pozvala k sklicu sestanka, kjer bodo rešitve predstavljene.

Mira Grm je pohvalila delo občinske uprave, ki je po njenih besedah v zadnjem obdobju korektno opravila svoje delo.

Marko Marolt je spraševal, kaj se dogaja s projektom športne dvorane. Župan je povedal, da pripravljajo vse za izvedbo izgradnje v javno-zasebnem partnerstvu. Do naslednje redne seje bodo predstavljene variante za izgradnjo dvorane.

Pod točko Razno je župan predstavil predlog Osnovne šole Dobropolje za ureditev avtobusnega postajališča v Bruhanji vasi. Občina bo zaprosila za soglasje Direkcijo RS za infrastrukturo. Ko bo soglasje pridobljeno, se bo pristopilo k asfaltiranju dela ceste v Bruhanji vasi. Tako se bo prestavilo avtobusno postajališče, kjer čakajo otroci na šolski avtobus, na varnejšo lokacijo. Judita Oblak je predlagala, da se na Direkcijo za infrastrukturo ažurno vlaga prošnje za soglasje, ki jih na občino dobijo s strani občinskega sveta za preventivo in Sveta staršev OŠ Dobropolje.

Jože Prijatelj je opozoril, da oktobra Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje poteče koncesija za opravljanje zimske službe. Predlaga, da se pravočasno pripravi predlog za izbiro novega izvajalca.

Marija Pogorelc je vprašala, zakaj ni urejena zasaditev pri spomeniku žrtvam v Strugah. Občina je prevzela urejanje okolice spomenika, vendar letos zasaditve in urejanja ni bilo. Župan je obljubil, da se bo okolica spomenika uredila. ■

SPREJETI SKLEPI na 12. redni seji Občinskega sveta Občine Dobropolje:

1. Z dnevnega reda se umakne 5. točka, druge točke se preštevilčijo.
2. Zavrne se predlog zapisnika 11. redne seje.
3. Do naslednje redne seje želijo svetniki vpogled v projektno dokumentacijo za priklop čistilne naprave Ponikve.
4. Svetniki zahtevajo proučitev odgovornosti za nastali položaj v zvezi z nedelovanjem čistilne naprave v Ponikvah.
5. Svetniki zahtevajo kratkoročno sanacijo problematike nedelovanja čistilne naprave Ponikve in predlog dolgoročne rešitve.
6. V proračunu se zagotovi dodatna subvencija (v višini amortizacije mobilne čistilne naprave) za ureditev čiščenja odpadnih voda v vasi Ponikve.
7. Občinski svet Občine Dobropolje se je seznanil s poročilom Javnega komunalnega podjetja Grosuplje o izvajanju obvezne gospodarske javne službe vzdrževanja občinskih cest.
8. Občinski svet Občine Dobropolje s tajnim glasovanjem odloča o sprejemu Odloka o javno-zasebnem partnerstvu za izvedbo projekta »Šolsko-športni center – JVIZ OŠ Dobropolje« v 1. in 2. obravnavi.
9. Občinski svet je zavrnil Odlok o javno-zasebnem partnerstvu za izvedbo projekta »Šolsko-športni center – JVIZ OŠ Dobropolje« v 1. in 2. obravnavi.
10. Občinski svet Občine Dobropolje zadolži župana, da se pregledajo strokovne in racionalne izhodiščne zahteve. Na osnovi tega se pripravi nov projekt. Preveri se možnost uporabe veljavnega gradbenega dovoljenja. Pripravi se predlog ustreznega financiranja. Rok za pripravo navedenega je 30. 9. 2016.
11. Občinski svet sprejme Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Dobropolje za leto 2016 z načrtom razvojnih programov za obdobje od 2016 do 2019 skupaj s sprejetimi osmimi amandmaji.
12. Občinski svet Občine Dobropolje sprejme Odlok o subvencijah cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja v občini Dobropolje v 1. in 2. obravnavi.

PODJETNIŠKI KOTIČEK

ZA AVTOPREVOZNIKE: v Franciji je s 1. 7. 2016 začel veljati nov predpis o minimalni plači ("Loi Macron"), s katerim bo Francija voznike začela obravnavati kot napotene delavce v pomenu Direktive 96/71/ES o napotjenih delavcih na dela v tujini, to pa pomeni ureditev kar nekaj dodatne administracije.

UREJANJE VRAČILA BOLEZIN: oddaja zahtevka za vračilo bolezni se bo od 1. 10. 2016 izvajala samo še elektronsko preko portala e-VEM in ne več ročno.

49. MEDNARODNI OBRTNI SEJEM V CELJU, 13.–18. 9. 2016: na letošnjem MOS-u, katerega soorganizator je že vsa leta tudi OZS, se bo ponovno predstavila tudi OOO Grosuplje oz. njeni člani. Tako kot prejšnja leta bomo vsem članom OOO Grosuplje omogočili tudi dve brezplačni vstopnici za sejem. Vabljeni, da nas obiščete v naši pisarni v Domu obrtnikov oz. septembra na našem razstavnem prostoru na MOS-u v Celju.

AKCIJA ZBIRANJA ŠOLSKIH TORB na OOO Grosuplje: vabljeni, da še uporabno šolsko torbo prinesete na OOO Grosuplje in s tem omogočite otrokom med prvim pridobivanjem znanj čim bolj udoben in normalen način šolanja, ki ne kaže razlik. Za vaš prispevek vnaprej hvala in naj se plemeniti v obliki dobrih znanj pri mladih generacijah.

Dodatna pojasnila na OOO Grosuplje, ooz.grosuplje@ozs.si, 01 786 51 30, www.ooz-grosuplje@ozs.si.

Janez Bajt, univ. dipl. oec., OOO Grosuplje

S številnimi strokovnimi izobraževanji in usposabljanji na OOO Grosuplje nadaljujemo SEPTEMBRA!

Obvestilo

UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE

Upravna enota Grosuplje stranke obvešča, da bo v času **od 1. 7. 2016 do 31. 8. 2016** Krajevni urad Dobropolje ZAPRT. Stranke lahko vse zadeve, ki jih sicer urejajo na krajevnem uradu, uredijo v času uradnih ur na sedežu Upravne enote Grosuplje, Taborska cesta 1.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
LJUBLJANA

ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE

KSS Dobropolje
Videm 36, 1312 Videm - Dobropolje
Tel.: 01 7867 150, 041 310 169
E-naslov: franc.omahen@lj.kgzs.si
www.lj.kgzs.si

Kmetijsko svetovalna služba Dobropolje
v sodelovanju
z Občino Dobropolje
organizira

ogled kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni.

Ogled bo potekal **v sredo, 24. avgusta 2016.**

Med ogledom sejma bomo lahko sodelovali na podelitvi priznanja Zadružne zveze Kmetijski zadrugi Dobropolje ob 120-letnici delovanja. Na koncu programa sledi pozno kosilo na turistični kmetiji.

Lastna udeležba bo stala pribl. 21 EUR, cena še ni dokončno določena, ker je program še v pripravi (možna minimalna sprememba).

Čas odhoda iz Strug ob 7.00, Kompolj ob 7.10, z Vidma izpred avtobusne postaje ob 7.30.

Prijave sprejemam do 19. 8. 2016
na telefonski številki 7867 150, KSS Dobropolje.

Ekologi brez meja opozorili na težavo plastičnih vrečk

Res potrebujemo toliko plastičnih vrečk? Veliko ljudi se še vedno ne zaveda škode, ki jo plastika povzroča okolju, predvsem morju in zdravju. Fotografije in statistični podatki so skrb vzbujajoči, zato se je skupina Ekologi brez meja odločila izvesti medijski dogodek, s katerim so hoteli opozoriti na težave, ki jih povzroča pretirana uporaba plastičnih vrečk.

Povzel **Bojan Novak**

Ekologi brez meja so združili moči z umetnikom Lukom Mancinijem. Na ljubljanski tržnici so na začetku junija mimoidoči lahko opazovali nastanek Bagfota (po slovensko mu rečemo Vrečkožer ali preprosto Vrečkar), pošasti iz plastičnih vrečk. To je bil živ dokaz o naši čezmerni porabi plastičnih vrečk. Obiskovalci so lahko dobili številne skrb vzbujajoče informacije o pereči težavi in podpisali posebno zavezo, da bodo odslej uporabljali le vrečke za večkratno uporabo, kar priporočam tudi bralcem Našega kraja. Tako bomo storili veliko za ohranjanje okolja. ■

Slavnostna akademija ob 150-letnici RKS

Rdeči križ deluje na slovenskih tleh že sto petdeset let. To častitljivo obletnico smo zaznamovali s slavnostno akademijo 1. 7. 2016 v Cankarjevem domu v Ljubljani in smo se je udeležili tudi predstavniki RK Grosuplje.

Anica Smrekar, sekretarka RKS – OZ Grosuplje

Pokrovitelj in slavnostni govornik predsednik države Borut Pahor je poudaril, da je Rdeči križ Slovenije organizacija, ki si za opravljeno delo zasluži globoko spoštovanje in priznanje celotne skupnosti, še posebej pa je izpostavil prostovoljce,

ki so pravi zaklad slovenske družbe.

»Rdeči križ Slovenije je pomemben del mednarodnega gibanja,« je v svoji video čestitki na slavnostni akademiji ob 150. obletnici RK na Slovenskem dejal Tadateru Konoé, predsednik Mednarodne federacije Rdečega križa in Rdečega polmeseča.

Glasbene točke so povezovale kratke predstavitve prostovoljcev, ki delujejo na različnih področjih: prva pomoč, krvodalstvo, pomoč ob naravnih in drugih nesrečah, iskanje pogrešanih ... Delovanje ekip prve pomoči so predstavili evropski prvaki FACE 2015 – ekipa PP RKS – OZ Grosuplje. ■

Ekipa prve pomoči RKS – OZ Grosuplje nastopila na FACE 2016

Rdeči križ Slovenije je skupaj z Upravo RS za zaščito in reševanje organiziral preverjanje evropskih ekip prve pomoči – FACE 2016, ki je potekalo od 30. 6. do 3. 7. 2016 v Ljubljani.

Franc Horvat, predsednik RKS – OZ Grosuplje

Preverjanja se je udeležilo 20 ekip iz Evrope, na posebno povabilo mednarodnega organizacijskega odbora sta se preverjanja izven konkurence udeležili ekipa PP Mestne občine Ptuj kot lanskoletni državni prvak in ekipa PP RKS – OZ Grosuplje – lanskoletni evropski prvak.

Grosupeljska ekipa je dobila povabilo le tri dni pred samim preverjanjem in bi brez posebnih priprav po številu doseženih točk zasedla tretje mesto. Ker zmagovalna ekipa zaradi drugih obveznosti in poškodb ni bila popolna, sta jo dopolnila dva člana druge ekipe. Tako so grosupeljsko ekipo sestavljali: Monika Gril, Filip Gavez, Uroš in Luka Mehle, Žiga

Bizjak in vodja ekipe Mitja Šimonka.

V konkurenci tekmovalnih ekip je prvo mesto zasedla ekipa RK Srbije, drugo mesto ekipa Irske in tretje mesto ekipa RK Črne gore.

Vsem ekipam čestitamo za prikazano znanje, organizatorjem pa za odlično izvedbo velikega mednarodnega dogodka. ■

Dan slovenskih krvodajalcev v Prilozju

Anica Smrekar, sekretarka RKS – OZ Grosuplje

Krvodajalci Območnih združenj Grosuplje, Črnomelj, Trebnje in Metlika so se 4. junija srečali v Prilozju v Beli krajini. S slavnostnim programom, športno-zabavnimi igrami in druženjem so se organizatorji želeli zahvaliti plemenitim ljudem, ki s svojo

krvjo zdravijo bolne in rešujejo življenja. Odkrili smo, da je med našimi krvodajalci tudi velik talent za lokostrelstvo, saj je Iztok Škrjanec, krvodajalec z Muljave, prvič poprijel za lok in osvojil skoraj vse možne točke.

Zahvaljujemo se Pekarni Grosuplje, ki je z donacijo sladkega in slanega peciva poskrbela za malico naših udeležencev. ■

Apiturizem ali čebelarški turizem

Čebelarstvo ima v Sloveniji bogato tradicijo in velik pomen, je del slovenske kulturne dediščine. V svetu je Slovenija poznana kot dežela čebelarjev. Obiski čebelarstev in predstavitve pomena čebel so postajali vse pogostejši in porodila se je ideja o razvoju novega produkta čebelarških oz. apidoživetij.

Napajalnik za čebele

Tanja Magdič, Čebelarška zveza Slovenije

Čebelarška zveza Slovenije, kot ena od najbolje organiziranih nacionalnih čebelarških organizacij, uživa izjemno spoštovanje in priznanje v svetu v tem, da čebelarji pri nas čebelarijo »z dušo«, da so naši čebelji pridelki naravni, da ohranjamo in ščitimo našo avtohtono kranjsko sivko kot eno od najbolj zaželenih vrst čebel na svetu.

S pojavom in razvojem apiturizma se oblikuje povsem nova dimenzija pojmovanja turizma, potovanj in počitnic ter pomembno – njihovih učinkov. Apiturizem predstavlja razvoj in promocijo zelenega, ekološkega in trajnostnega turizma. Predstavlja ključni segment zelenega gospodarstva in s tem turistični produkt, ki temelji na inovativnosti, razlikovalni prednosti in visoki dodani vrednosti. Obsega okoljski, družbeni, gospodarski in podnebni vidik, torej vse štiri temelje trajnostnega turizma. Prav elementi trajnostnega razvoja so največja konkurenčna prednost. Osnova za uspešen razvoj apiturizma sta povezovanje čebelarstev, ponudnikov turističnih proizvodov, turističnih društev, lokalnih

skupnosti in države ter partnerski nastop pri oblikovanju ponudbe, pozicioniranju in trženju.

Pri ponudnikih apiturizma obiskovalci spoznajo čebelarške kulturne dediščine, medovite rastline, pomen čebel za okolje, življenje in člane čebelje družine ter njihovo vlogo v panju ... Apiturizem je priložnost osveščanja otrok, mladine in tudi širše javnosti o pomenu ohranjanja okolja, čebel in čebelarstva, kulturne dediščine kot tudi o pomenu lastne pridelave hrane in celotnega kmetijstva. Organizirane so številne delavnice risanja panjskih končnic, peke medenjakov in izdelave lecta, dražgoških kruhkov, izdelave sveč in drugih izdelkov iz čebeljega voska itd.

Slovenija je prva in trenutno edina država, ki uvaja certificiranje ponudnikov apiturizma. Certifikati odličnosti zagotavljajo nadzor nad ponudbo in kakovostjo storitev ter spodbujajo konkurenčnost. Trenutno imamo uspešno certificiranih 31 ponudnikov. Certificiranje pomeni presojo specializiranosti in usmerjenosti dejavnosti različnih ponudnikov, kot npr. kmetij, muzejev, prodajaln, in oceno izpolnjevanja meril za pridobitev certi-

fikata dobrega ali odličnega ponudnika apiturizma. Ena, dve ali tri čebelice označujejo zadovoljevanje osnovnih pogojev, urejenosti objektov ponudnika in okolice, ekološko ali biodinamično čebelarjenje, sposobnost privlačne predstavitve dejavnosti in produktov, inovativnost embalaže, sposobnost ustvariti apidoživetje, elemente presenečenja ipd.

Ponudniki apiturizma v Sloveniji so povezani v Sekciji za apiturizem, ki deluje pod okriljem Čebelarške zveze Slovenije. Vodi jo Blaž Ambrožič, ki je eden od ponudnikov čebelarškega turizma. Cilj sekcije je povečati prepoznavnost slehernega ponudnika in s tem obisk ponudnikov apiturizma. To bi prispevalo tudi k večji prepoznavnosti čebelarstva, povečanju osveščenosti širše javnosti, odnosa do čebel in okolja ter na drugi strani prepoznavnosti odličnih čebeljih pridelkov.

Obiščite ponudnike apiturizma in presenečeni boste nad njihovo ponudbo. Najsi gre za ležanje na panjih, izdelovanje izdelkov iz čebeljega voska, peko medenjakov ali pa klepet ob medicini ... naši čebelarji se vam bodo posvetili z ljubeznijo in znanjem. Obiščite jih, ne bo vam žal! ■

Čebelji vosk

ROKODELSKI CENTER RIBNICA

ZAVOD ZA ROKODELSTVO, MUZEJSKO IN GALERIJSKO DEJAVNOST
CESTA NA UGAR 6, 1310 RIBNICA, SLOVENIJA • www.rokodelskicenter-ribnica.si • T/F 01 8361 134

Razpis za vpis v prvi letnik **pletarske in lončarske šole** Rokodelskega centra Ribnica

Pletarska in lončarska šola sta kontinuirani izobraževanja, ki trajata 3 leta. Začetek izobraževanja je možen v prvem letniku in nato po stopnjah pridobivanje znanja o pletarstvu in lončarstvu. Po treh letih pridobitve osnovnega znanja sledi pristop k izpitu za nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK) LONČAR/LONČARKA ali PLETAR/PLETARKA.

V prvem letniku **pletarske šole** se boste naučili osnovnih znanj pletarstva. Osnovna materiala pri pletenju bosta vrbovo šibje in leskove vitre. Spoznali boste postopke pletarstva, od tega, kako poiskati les v gozdu, kako ga pravilno skladiščiti in obdelati s pomočjo orodij, do samega pletenja v izdelke: košek, otroško košarico, pehar, cekar in pladenj.

V prvem letniku **lončarske šole** se boste seznanili z različnimi vrstami gline, barvami za glino, okraski ter postopki ročne obdelave gline (oblikovanje iz kačic, trakov, valjanih plošč).

Posamezne glinene dele boste pod vodstvom mentorice sestavljali v celoto. Izdelali boste vrč, skodelico, pekač, pladenj, štampljiko, ploščice, vazo in šatuljo s pokrovom.

Šoli bosta potekali od začetka oktobra 2016 do konca marca 2017, enkrat tedensko po dve uri v določenem terminu.

Cena pletarske šole je 210 EUR, cena lončarske šole pa 240 EUR.

Za več informacij in prijave, ki jih zbiramo do 15. septembra, smo vam na voljo na elektronskem naslovu info@rokodelskicenter-ribnica.si, na tel. številki 01 836 11 04 ali osebno v Rokodelskem centru Ribnica od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro.

Lepo vabljeni k spremljanju dogajanja tudi na naši spletni strani www.rokodelskicenter-ribnica.si in na www.facebook.com/Rokodelski-center-Ribnica.

galerija miklova hiša

Lice
Likovno izobraževalni center
Galerije Miklova hiša

Galerija Miklova hiša razpisuje dva vpisa:

vpis v prvi letnik štiriletnega likovnega izobraževanja in vpis na celoletno likovno izobraževanje za osnovnošolce

Razpis za vpis v prvi letnik likovne šole 2016/17

Izobraževanje bo potekalo v obliki ustvarjalnih delavnic in predavanj enkrat tedensko po tri ure v popoldanskem času. Učni program obsega predvsem slikarstvo in kiparstvo.

Izobraževanje je namenjeno posameznikom, starejšim od petnajst let, ki jih zanimata osebna ustvarjalnost in izobraževanje na likovnih področjih, tistim, ki se želijo vpisati na likovne šole in morajo opraviti sprejemni izpit, ter drugim zainteresiranim.

Šolsko leto 2016/17 bo potekalo od 1. 10. 2016 do 31. 5. 2017.

Šolnina za osnovno izobraževanje znaša 40,00 EUR na mesec.

Razpis za celoletno likovno izobraževanje za osnovnošolce 2016/17

Na likovnih srečanjih bodo mladi slušatelji spoznavali različne likovne materiale in z njimi ustvarjali kolaž, risbo, sliko, kip ... Raziskovali bodo gibe telesa in poteze obraza ter jih poskušali ujeti v raznovrstne materiale. Izobraževanje, ki ga vodijo akademsko izobraženi mentorji, poteka v prostorih likovne šole v Rokodelskem centru Ribnica enkrat tedensko po dve uri v popoldanskem času. Ob koncu šolskega leta pripravimo razstavo nastalih del in prikažemo pridobljeno znanje.

Izobraževanje bo potekalo od 1. 10. 2016 do 31. 5. 2017.

Šolnina likovnega izobraževanja za osnovnošolce je 30,00 EUR na mesec.

Za več informacij in prijave na oba razpisa, ki jih zbiramo do 20. septembra, smo vam na voljo na elektronskem naslovu galerija@amis.net, na telefonski številki 01 836 93 34 ali osebno v Rokodelskem centru Ribnica od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro.

Vsa dodatna pojasnila boste prejeli na informativnem sestanku, ki bo 26. septembra v Rokodelskem centru Ribnica, in ob sami prijavi.

Lepo vabljeni k spremljanju dogajanja tudi na naši spletni strani www.galerija-miklovahisa.si in na [www.facebook.com/Galerija Miklova hiša](https://www.facebook.com/Galerija-Miklova-hi%C5%A1a).

Podgorica po »Podgoričanu«

V prispevku avtor prikazuje zgodovino vasi Podgorica. Videti je, da so se od takrat do danes zgodili »tektonski« premiki. A zgodovina je tista, ki nas uči, kako živeti v prihodnosti.

Alojz Nučič

Ta psevdonim je pisatelj Fran Jaklič uporabljal pri objavah svojih prispevkov v javnosti. Rodno vas Podgorico pa je preimenoval v GABERJE. Verjetno zaradi prevlade gabra v mešanem gozdu bližnje Gorice. Kljub izjemno uspešnemu delu za napredek kraja je zaradi groženj l. 1923 zapustil rodno dolino z ženo in devetimi otroki. Najprej so se preselili v Koludrje pri Šentjanžu. Prodaja svoje vile in nakup kmetije z mlinom ob potoku Hinje, za katerega je pretok voda Rašice že kar reka, je bila huda polomija. Nato je prodal gozd, da so se l. 1925 preselili v skromno hiško na obrobju Ljubljane. Tudi Jamniku, kupcu Jakličeve domačije, je nakup omogočil les iz gozda sorodnikov. Takrat je res veljal rek, da je gozd banka kmetije. Posekali so ga ob kakšnih novogradnjah na kmetijah ali ob izplačilih pri dedovanjih. Les iz gozda nad Ponikvami so zložili ob progo nad železniško postajo, ga brez motnje voznega reda naložili na vagonce in to tudi fotografirali.

Gorico, 471 m visoki osamelec v sredini kraške, dokaj ravne in rodovitne Dobrepolske doline, smo podrobno poznali otroci obrobnih vasi, najbolj Podgoričani, ker je parcelno največ pripadala njim. S tem pa tudi delo pri pripravi drv, poseka, grabljenje listja, košnja, nabiranje zelišč, gob, igre ... Obrobje Gorice pripada še Zagorici in Mali vasi.

Ročna košnja na velikih travnikih Gorice, Župnce, Logov, Steljnic, Lazov pred in za Zagorico je trajala celo poletje. Kosci iz Zagorice so po razporedu kosili malo pod vrhom Gorice in v zaporedju eden za drugim večkrat kakovostno, odmevno zavriskali. Ni naključje, da je bilo njihovo ubrano večglasno petje kmalu priznано v Evropi. Po celotni dolini se je dobre kosce najemalo, saj jih na številnih kmetijah ni bilo. V nekaj letih po vojni se je število takih fantov drastično zmanjšalo zaradi zaposlitev doma ali že v tujini. So pa v vas že začele prihajati prve kosilnice BCS. Na slabo gnojenih travnikih, kar je

bilo pravilo, saj je gnoja primanjkovalo še za njive, je bila na začetku opazna razlika košnje. Janez Zevnik - Smolarjev Hanza, Podgorica 15, zgovoren, glasen gospodar tudi v visokih letih, je takoj ponudil odkup košnje. Ata mu odvrne, da naj kar pokosi, saj so zanju zadnji kosi že sklepani. Zelo rad je testiral prisebnost pri vsakem. V vas in skozi vas se je zvozilo lepo število naloženih z žrdjo, povezanih in z leskovimi vejami »okrašenih« vozov suhega sena do Štehovih in na Cesto k Majerjevim. Do okrog 1955 je imela namreč skoraj vsaka hiša v vaseh privezano vsaj eno govedo.

V poletni vročini se je ročno poželo tudi vsa žita. V kozolcu posušene snope žita se je v tandemu – zaporedju dveh voz – vozilo na zelo sposobno vaško mlatilnico v Podpeč. Tu je bila vedno čakalna vrsta. V bajer proti Ratikam smo se včasih šli osvežit. V lužo nasproti krojaškega salona Mehle pa nikdar, saj so bili v tistih časih ob vodah poleg beloušk tudi gadi. Med košnjo smo jih v takratnih časih veliko »fentali«.

Pozimi smo na obrobnih travnikih ali redkejšega gozda Gorice smučali. Kot

dober in pogumen smučar si se preizkušal še na vzhodni, ledeni strmini »peterlejeka«. Redno pa je vaška mladina smučala v Trznarjevi dolini na koncu vrta, že v temi pa z vaškega hribčka v sredini vasi. Pozimi je ves prevoz potekal s sanmi. Da se jih je slišalo, so imeli konji obvezno kraguljčke. S tovornimi sanmi so furmani tudi pozimi normalno dovažali les na železniško postajo. Zime so bile takrat stabilne, brez vmesnih otoplitev. S plugi in tudi do pet zaporednih parov vpreženih konj so zorali le glavne prometnice proti Čušperku, Rašici in Zvirčam. Za konje je bila vleka pluga neprestana obremenitev, ker so se med celotnim odsekom vleke razbremenili zgolj ob postanku. Prvi par je gazil v celec, včasih izprežen, zadnji par je moral slediti ovinkom ceste. Vmesne pare je v blažjih ovinkih drgnila vlečna veriga, oster ovinek ceste sta zato prevlekla le dva para. V celec ali v klanc se je vlekel zožen plug, ob vrnitvi pa ustrezno razširjen, da se je dosegla primerna širina za srečanja. Za obtežitev ter odrejanje širine pluga so bili konec dneva spremljajoči furmani kdaj tudi precej zgovorni.

Janez Nose – Trznarjev Žan, Podgorica 17

V naši vasi se jih je veliko ukvarjalo s prevozništvom kot dopolnilnim prihodkom kmetiji. Večina v ustreznem letnem času. Šli so še ponoči, ob dveh, hrupno so težki vozovi drobili kamenje na cesti in šli v smeri Kobiljega curka ali v Mačkovec nad Robom. S parom konj sta vozila Janez Jamnik - Jakličev po domače, Podgorica 14, in seveda širom Dobrepolja poznan postavni Trznarjev Žan. Bil je furman z močnimi konji, mešetar za konje in kmet, ko je za ta dela »imel« čas. Na Vidmu, še posebno v ali ob gostilni Brdavs, kjer sta bila balinišče in tovarna tehtnica, je bilo vedno živahno, povsem drugače kot v sedanjem času ... Ljudje so zelo preudarno, racionalno medsebojno kupovali, prodajali, menjavali raznora-

zne artikle ali živino. K veliki dinamiki je ogromno prispevala zlasti obvezna oddaja kmečkih gospodarstev. Svojo vlogo pri kupčijah so imeli tudi mešetarji. Vedno so pospeševali sklenitev posla, saj je bila usluga plačana takoj, po navadi z zapitkom v gostilni. Pred vojno so v veliko prostorno klet v poslopju podaljška Poldetove kovačije ob dvorišču Brdavska pozimi z vozom navozili velike količine ledu. Nalomili so ga v luži Curek pod farovškimi hlevi. Led je bil obdan z obilnim slojem slame, vzdržal je celo poletje. Ob poplavah l. 2010 in l. 2014 narava rada pokaže, kje je bila včasih luža, ko jo spoji s pravim jezerom v Krajčkovi dolini. Gostilničar Krajček je nakupil prašiče in jih z vaškimi mesarji v najhujšem mrazu pripravil za prevoz. Na postaji so jih obesili v odprte vagone in globoko zamrznjene, z burjo na Krasu, transportirali v Trst. Delo na prostem pri -20 stopinjah, toplo meso ter mrzla voda za pranje so pri mesarjih pustili posledice.

Žan se je spoznal na konje, zato je zelo rad prevzel vlogo mešetarja. Pogodba med kupcem in prodajalcem je veljala le tedaj, ko sta si udarila roki prostovoljno. Njegovo preizkušanje konj je vedno slišala cela vas. Vpregel jih je v najtežji voz, včasih tudi s tovorom, ga v sredini vasi povsem zavrl in pognal konja v klanec na eno ali drugo stran vasi. Kolesa so hrupno drsela po kamnih, zadonele so glasne komande konju, s pokanjem biča je še dodatno pomaknil otroke na varno razdaljo, konj pa se je »reševal« z vleko voza. V živo nam je ostal spomin na suho deklico, sošolko v tretjem razredu, ko so jo v majhni beli krsti nesli skozi vas. V Zagorici, pri takratni luži, jo je furmanska vprega tako poškodovala, da ni dočkala vlaka za prevoz v bolnico.

Komentarji Žana ob preizkušanju konj so bili slikoviti in povsem jasni, ali je kot mešetar za kupca konja kupoval ali prodajal. Sam se je rad postavljaj, da ima najmočnejša prama v dolini. Pri prevozu lesa se je lotil najdebelejših smrek. V Mačkovcu je naložil zgolj en hlod, seveda metrskega premera, in ga peljal s postanki v gostilnah s širšo obrazložitvijo do postaje. Kakšna debela smreka stoji še danes, lahko si jo ogledate ob gozdni cesti s stičišča poti E-6 in E-7 na Predmeji proti Krvavi Peči. Ob primerni družbi je »pozabil« na konja z vozom, ki sta ga čakala zadaj na dvorišču med gostilno Brdavs in kovačijo Poldeta. Konja

sta večkrat odšla z vozom sama domov. Žanova žena Roza, zgovorna, saj je pred poroko stregla pri Brdavs, ju je izpregla in dala v hlev. Težava je bila le pri prvem prihodu, ker sta konja hotela priti v hlevkar z vozom. Težak tovorni voz se je namreč slišal že od daleč, Trzrnarjeva hiša pa je na koncu vasi. Promet po lokalni cesti iz obeh vasi je bil takrat silno redek, potekal je le z vozom, »kulo« in redkim kolesom.

Žan je tudi redno ponudil največ za odvoz blata, ko se je čistil bajer za napajanje živine pri vaškem studencu Močila v Kaplanovi dolini. Organiziral je vaščane za nakladanje blata, odpeljal ga je na njivo nasproti Antoncove trgovine in v gostilni so to takoj družabno zapili. V tem bajerju smo se vsi naučili osnov plavanja in skokov v vodo. Izpopolnjevali pa smo se v daljšem Pavlovcem »bazenu« v Bruhanji vasi in na Rašici. Danes bi bil že skrajni čas, da se očistita pristopna pot z muljem in čudovit kamniti pribl. 12 m³ vodnjak Močila s stalnim dotokom iz višje ležečih Ratik. Jakličev opis tožbe med Podgorico in Bruhanjo vasjo za Ratike je za nas izjemno simpatičen, saj je vanj vključil vse vaščane. Po komasaciji parcel je dolina sedaj v lasti občine, o ureditvi in bio zaščiti brežin sem že pisal.

Ko sta z Žanom vozila v »šponu« z vaščanom Janezom Šporarjem pri slapu Kobilji curek, slednji opiše dogodek s srečnim koncem. Gledano po toku navzgor je levo od slapa lepo viden ostanek največje gradnje Rimskega imperija, tj. obrambni zid od Reke do Alp, s katerim

so se ščitili pred vzhodnimi plemeni. Konkreten zid gre od vode do Gradiškega vrha. Tu je bil rimski tabor kakšnih 150 pretorijancev. Desno pobočje slapa je spodaj strmo, zgornji del je slabo prepusten, laporni del pa valovit do nekdanjih travnikov pod cerkvico sv. Primoža. S parom konj sta oblikovala vleko več vzporedno povezanih smrek ter zadaj v vlaki priklopljeni še dve vrsti. Do strmejšega dela, čez vodnate kotanje, je šlo lepo, prve smreke so zgladile kanal za zadnji vrsti. Ta je na strmejšem delu porinila še prvi dve, da je celotna vleka s konji vred zdrsela v potok. Sam se je komaj rešil z odskokom v stran in k sreči našel mali šop, da ni zdrsnil med hlode. Pravi, da je edino takrat bil Žan povsem tiho. Konja sta bila med hlodi, krvava, sam je s sekiro takoj presekal vse »štrange«, da sta se izvlekla iz hlovdov. Začuda sta jo okrvavljena konja odnesla brez zlomov. Danes, ko vas lepa gozdna cesta vodi do slapa, si ne moreš predstavljati takratne gozdne poti, ki je potekala veliko po »utrjeni« strugi in ne močvirju ob potoku. Poznani bliskovi furmani z Vidma se tega dobro spominjajo, kako so morali skrbno paziti, da se pregreti konji ne ustavijo in napijejo mrzle vode.

V kolonah so prevozniki iz več vasi Dobrepolske doline zvozili ogromne količine lesa na postajno rampo. Tam hlode so nato ponovno s konji uredili in valili na vagone. Večje so z voza dali neposredno na vagon. Če samo primerjamo, koliko vozov in delavcev je bilo treba, da so z ročnimi žagami in sekirami pripra-

Vodnjak Močila je predvsem v poletnih mesecih s pitno vodo oskrboval vaščane Podgorice in tudi nekatere sosednje vasi. Danes sta vodnjak in njegova okolica precej zaraščeni.

vili les, ga naložili in prepeljali količino hlodov, kot jih danes naloži in prepelje en sam kamionski prevoznik s prikolico, moramo dati resnično veliko priznanje vsem svojim prednikom za trud, da so družinam zagotavljali skromno, a solidno preživetje.

Vojni čas v Podgorici

Opis je skrajno kratek, obširnejši je v *Dobrepoljski Hirošimi* brata Franceta Nučiča, v *Dobrepoljsko-struškem zborniku ... Največji del zapisa je od »pričevalca«* na TV1, Janeza Šporarja, Podgorica 4. Ob razpadu Kraljevine Jugoslavije, kmalu po 6. aprilu 1941 in še pred uradno kapitulacijo, je bilo na področju Dobrepolja veliko orožja in streliva propadajoče armade. Župan Dobrepolja je bil Jože Strnad - Štacnarjev iz Podgorice 18. Italijani so ukazali predajo vsega orožja. Precej se ga je poskrilo na razne kraje. Tudi v jamo nad Drobničevim travnikom proti Vodiam. To je bilo izdano Italijanom, zato so župana in občinskega slugo Franca Šuštarja, tudi iz Podgorice 2, poslali v internacijo. Vaški fantje so z Vidma preselili - skrili - v kaščo Šporarjevih celotno knjižnico. Od tu so jo partizani kasneje z vozom odpeljali v smer Korinja. Po vzoru Ljubljane je okupator Videm obdal z bodočo žico, bunkerji pa so bili postavljeni na izpostavljenih mestih. Za njihovo utrjevanje so porušili vzhodno obzidje Podgoriške cerkve. V jarkih nekdanjega bunkerja na lokaciji nove šole smo se otroci po vojni igrali še vojake.

Verjetno je bila najtežja preizkušnja za vas na začetku poletja l. 42. Kot pravi g. Šporar, je na italijansko kolono, ko se je približala vasi, nekdo streljal iz Gorice - Boršta. Verjetno po dogovoru, saj ni nihče padel, le kot dokaz, da so tu nujno potrebni, predvsem da jih ne pošljejo na vzhodno fronto. Spredej in zadaj vasi so vkopali vrtljivo bredu in minomete. Ponoči so streljali po vasi. Naslednji dan ni bilo streljanja, ponoči pa ponovno. Skoraj vsi vaščani so se zatekli v klet Jakličeve vile, saj je bila že sodobne izvedbe. Ta dan zjutraj so Italijani takoj obkolili vse moške ter jih z nabitimi puškami vodili do Štehove domačije, Podgorica 28. Vseh 13 so postavili pred zid obrata proizvodnje sifona in kričali »tutti banditi, tutti comunisti, tutti sparare«. Gospodar Ivan Šteh jim je dopovedoval, da to niso nobeni komunisti, ampak sami gospodarji

kmetij s številnimi otroki, prisotnimi v bližini. Iz vasi sta manjkala omenjena Jože Strnad in Franc Šuštar, ker sta bila že v taborišču. Do prevzema kmetije je namreč Ivan Šteh študiral in bil že v drugem letniku Univerze na Dunaju. Ni jih ustavil, zato so tekli do župnika Mrkuna. Ta je znal več jezikov, sploh italijanščino, in dosegl, da jih niso umorili ter požgali vasi.

Ta okupator je rad slikal svoja »junastva« ter jih objavljajl v svojih časopisih. Sledila je njihova velika ofenziva, vse vaščane Podgorice pa so izselili v Zdensko vas.

Že pod Nemci s podrejenimi Kozaki so ob zid Trznarjevega hleva postavili dva iz intendantske oskrbe partizanov. Ker so pri njih našli pisma, so poiskali skrivajočega se Smolarja - Hanzo -, da jim prevede vsebino. Znal je nemško, a stikov z oboroženo vojsko si ni nihče želel. Prevedel je »Nicht besonders, das sind nur liebes Briffen«. Niso ju ustrelili kot enega takoj ob zajetju. Eden je zagotovo preživel taborišče, ker se je po vojni oglasil zaradi uveljavitve let.

Po vojni v Podgorici

Vas je imela takrat še 33 hišnih števil, Videm npr. 46. Takrat sem večkrat raznašal razna obvestila za strica Antona Hrena - Pavliščev, Podgorica 13. Bil je vaški odbornik, prejemal je Slovenskega poročevalca. V vasi je kar nekaj hiš žalovalo za pobitimi sinovi. Kmetijam so odredili razmeroma velike davke plus obvezne oddaje živil. Težave so bile vsako leto, saj kmetije niso mogle na datum iz odločbe zagotoviti živali odrejene teže. Rubež je prihajal pogosto in verjetno je bil tudi prilagodljiv na razne vplive. Mama je redno »reševala« suhomesnate izdelke iz kašče s tem, da jih je naložila v »kulo« in pokrila. Odpeljal sem jo na polje in nisem se smel vrniti, dokler ni konkreten avto rubežnikov odpeljal iz Zagorice na Videm. Prisluzil sem si pol klobase! Starši so redno vzredili dva prašiča za obvezno oddajo, za domači zakol se jih je vzredilo za tem.

V trajnem spominu pa sta mi ostala dva rubeža pri sosedu Jožetu Šporarju, Podgorica 8 (Gregorjevi). Ker so po vojni izgubili sina kot domobranca, so rubežniki zagotovo več odpeljali. Takrat sem prvič videl miličnike, oborožene z brzostrelkami. Sosedovi starši so bili v visoki

starosti, krepko upognjeni od garanja, z gluho nemo hčerko ter bolehnima sinom in drugo hčerko. Iz hleva so na dolgih vrveh izvlekli velikega, kakih 800 kg težkega bika, da ga spravijo na kamion. Bik, povsem nevajen zunanosti, je izjemno divjal ali stal. Izkušena ekipa je bika s kolom tolkla po kosteh zadnjih nog, da je od bolečin strahotno tulil. Miličniki so z brzostrelkami v rokah hodili med glasne skupine vaščanov. Kot nakladalno rampo so imeli skalni zid na koncu Šporarjeve kašče na št. 4.

Da bi slišali, predvsem pa posneli poizkus ponovnega rubeža pri isti hiši, naj bi jim tokrat odpeljali kravo. Mama, poznana po tem, da je z besedami in glasom vztrajna, je začela vpiti na njih, da naj raje vse odpeljejo, saj bodo brez mleka tako in tako vsi pomrli. In da je vas določena le, da jih dajejo v krste in nesejo na pokopališče. Nič jih ne stanejo, nihče ne gre k zdravniku, nimajo otrok, da bi jih država šolala ... Čudovito je na drugi strani Gregorjevih enako glasno poprijela Šporarjeva mama s št. 4. Seveda je miličnik takoj prišel k mami, rekoč, da jo bo takoj odpeljal, če ne utihne. Ampak ni se ustrašila: »Kar, pa še vse te otroke, lahko nas odpeljete v jame, saj ste tega vajeni.« Verjetno je tudi naš jok, predvsem pa 2-letni kasnejši rubež, pripomogel, da so bili tokrat bolj človeški. Po kratkem posvetu so se iz vasi odpeljali s kamionom brez krave.

Podgorica je bila do 60. let večja, takrat so ji odvzeli vse hiše, od Mehleta, preko prvega gasilnega doma pred Majolko, nekdanje občine, Šteha, hiše Staneta Novaka pred Zdensko vasjo. Zelo prodoren je bil na Ratikah vsekakor »industrialec« Drobnič, kot začetnik sedanje industrijske cone v dolini. Tam je bila najprej opekarna s kakovostno glino Hrušice brez vključkov apnenca. Zaposleni so bili strokovnjaki za opeke, Furlani. Po doti, bil je zet Šteha, jo je posodobil z mlinom, žago in lesnopredelovalnim obratom. L. 1929 je vgradil lokomobil za velikanski pogon transmisij v celotnem enovitem objektu. Imela je več kot 30 m visok jeklen dimnik, s kuriščem lesnih odpadkov. Obratovala je do l. 1949, ko so jo demontirali z namenom preselitve v Bosno. Za lastnika nacionaliziranega obrata je bil to takrat najtežji udarec, parni stroj je namreč deloval ves čas brezhibno in izjemno racionalno. ■

Osvežimo se

Paradižnikova solata z melono in lubenico

Za pripravo potrebujemo:

1 manjšo melono
četrto lubenico
250 g paradižnika
1 šop mete
2 limeti
10 žlic olivnega olja
1 žlico medu
sol, poper

Postopek:

Najprej olupimo melono in lubenico ter ju narežemo na kocke. Paradižnike narežemo na krahle. Oboje malo posolimo in pustimo stati v posodi približno 10 minut.

Medtem pripravimo preliv: zmešamo limetin sok, malo naribane limetine lupine, med ter počasi dolijemo olivno olje. Posolimo in popoprano. Metine liste populimo s stebela in jih skupaj s prelivom vmešamo v solato.

Možnost: solati lahko primešamo še na drobno nasekljan čili.

Vir: www.jazkuham.si

Igrajmo se

Prstomet

Prstomet je igra z gumijastimi ploščki, podobna balinanju.

Cilj igre je vreči čim več ploščkov kar se da bližje balinčku. Igra lahko poteka skoraj na kakršni koli podlagi in načeloma ni prostorsko omejena.

Igrišče je predpisano le za prstometna tekmovanja. Igro praviloma medsebojno odigrata dva igralca ali dva para igralcev do dosežene 13. točke. Igra se z 8 ploščki in manjšim balinčkom. Vsak igralec igra s po 4 ploščki, v dvojicah vsak z dvema, ki sta iste barve.

Pravico do prvega meta oz. do meta balinčka igralca določita z žrebom. Pravico do naslednjega meta balinčka dobi igralec, ki je osvojil vsaj eno točko, potem ko sta oba vrgla vse ploščke. Vsak igralec vrže po en plošček naenkrat in meče, dokler ni njegov plošček najbližje balinčku, nato meče nasprotnik po istem pravilu. Kadar enemu od igralcev zmanjka ploščkov, drugi vrže še druge, razen v primeru, da je že dosegel 13 točk. Po eno točko za vsak plošček osvoji igralec, ki je z enim ali več ploščkov bližje balinčku od najbližjega nasprotnikovega ploščka.

Igra vam je povečini najbrž že poznana in ste jo že kdaj igrali na kakem pikniku. Verjetno pa večina ne ve, da je igra v Sloveniji zelo popularna in da obstaja državno tekmovanje (1. in 2. slovenska liga). Tekmovalna različica bo natančneje predstavljena v naslednji številki, ko boste povabljeni na občinsko prvenstvo v prstometu.

Poskrbimo za zdravo hidracijo

Pet koristi pitja limonade

Limonada je ena najpriljubljenejših poletnih pijač. Njena preprosta priprava in svež okus sta garanciji za uspeh. Toda ne samo to, limonada je tudi zelo zdrava in polna koristi.

Limonada krepi zobno sklenino, ker v ustih uravnava sklenino in nevtralizira sladkorne obloge. Obenem tudi izboljša zadah.

Limonada ima zelo malo kalorij in pomaga pri premagovanju lakote. A mora biti za to naravna in nesladkana.

Naravna, sveža limonada je prava zakladnica vitamina C. Najboljše je, če je ohlajena na 16 stopinj, saj pri tej temperaturi pride v naše telo največ vitaminov.

Limonada v poletnih mesecih preprečuje dehidracijo ter spodbuja delovanje jeter in prebavnega trakta.

Limonada vsebuje tudi veliko kalija, ki je eden ključnih gradnikov nevronske povezave (možgani), zato spodbuja možgane.

Za najboljše izločanje toksinov strokovnjaki priporočajo, da zjutraj na tešče spijemo velik kozarec mlačne (sobne temperature) limonade.

Vir: www.vemkajjem.si

Smejmo se

Družba mladih Gorenjcev se po službi napoti v gostilno. Eden od njih pa reče:

"Danes ne grem z vami!"

"Zakaj ne?" ga vpraša eden od prijateljev.

"Kaj nisi nič žejen?"

"Sem, ampak sem brez denarja."

"Nič hudega. Vseeno greš lahko z nami.

Saj ti ni treba nič naročiti."

Blondinka se sprehaja po cesti in se ustavi pri obcestni luči. Na drogu je obešen letak, na katerem piše ODDAJAMO STANOVANJE. Blondinka potrka na drog. Čaka, čaka, pa nič.

Mimo pride policist in vpraša blondinko:

"Ja kaj pa počnete?"

"Tukaj piše, da oddajajo stanovanje. Trkam, pa se nihče ne oglasi."

Policist pogleda navzgor pa pravi: "Ja, to je pa res čudno. Videti je, da so doma, saj imajo prižgano luč."

Blondinec se poroči.

Po 4,5 meseca dobi njegova žena otroka.

On začuden: "To ne štima, poročena sva šele 4 in pol meseca, pa si že rodila!"

Ona: "Kaj ne štima? Jaz 4 in pol meseca, ti 4 in pol meseca – to je 9 mesecev, to pomeni, da štima!!!" On: "Aha, štima."

Po 2 letih rodi žena temnopoltega otroka.

On spet: "To ne štima!"

Ona: "Kaj spet ne štima?"

On: "Midva sva belca, a rodila si črnčka?!"

Ona: "Otroka sva naredila ponoči. Če si hotel imeti belega, bi ga morala podnevi." On: "Aja, mhm, torej štima."

Nekega dne se on zbudi in zagleda na koncu postelje izpod odeje gledati 6 nog.

On njej: "To ne štima!"

Ona: "Kaj spet ne štima?"

On: "Poglej, izpod najine odeje štrli šest nog!"

Ona: "Ti si pa res smotan! Vstani in preštej noge od zunaj!"

On ven iz postelje: "1 – 2 – 3 – 4. Ja, ja, vse štima."

HRABER:

Prideš sredi noči pijan domov, žena je že v postelji, ampak ne spi.

Vzameš stol, se usedeš zraven postelje, nakar te žena vpraša:

"Ja kaj pa ti delaš???"

In ti ji odgovoriš:

"Želim sedeti v prvi vrsti, ko se bo začel ves ta CIRKUS!"

HRABREJŠI:

Prideš sredi noči domov, žena te čaka z metlo v rokah in ti jo vprašaš:

"Kaj je, stara ... čistiš ali misliš kam odleteti?"

ŠE HRABREJŠI:

Prideš sredi noči pijan domov, dišiš po ženskem parfumu in imaš šminko na ovratniku srajce.

Pokneš ženo po riti in ji rečeš:

"Ti si naslednja!"

NAJHRABREJŠI

Prideš sredi noči domov z ljubico in šepneš ženi na uho:

"Delaj se, da si mi sestra!"

4 policistov piše test z enim vprašanjem: Kateri je najhitrejši avto na svetu?

Prvi napiše jaguar, drugi prepisuje od prvega, ker pa slabo vidi, napiše januar, tretji prepisuje od drugega in si misli: "Bom malo drugače napisal, da ne bodo vedeli, da sem prepisoval," in napiše februar in tako do trinajstega, ki je napisal december. Za štirinajstega zmanjka mesecev in napiše: SREČNO NOVO LETO.

Intervju z novomašnikom Jernejem Šuštarjem

Z novomašnikom Jernejem Šuštarjem sva se pogovarjala le nekaj dni po njegovi novi maši. Še poln vtisov z dogodka (10. 7.) je za bralce Našega kraja strnil svoje misli. Jernej je vedno zanimiv, iskri in zabaven sogovornik in povedal je veliko zanimivosti iz svojega življenja daleč stran od domačega kraja.

Bojan Novak

G. novomašnik, iskrene čestitke ob posvetitvi. Svojo pot do nove maše ste tlakovali daleč od domačega kraja, v Združenih državah Amerike. Lahko za naše bralce malce opišete svoje večletno šolanje v ZDA?

Neke vrste spreobrnjenje in prvi res osebni odnos z Bogom sem doživel med letoma 1999 in 2000, ko sem bil star 21 let. V meni se je začelo nekaj premikati in takrat sem se odločil, da se predam božji volji. Spomladi leta 2000 sem bil kot voditelj na enih duhovnih vajah v Celju, kamor je prišel tudi nek duhovnik z mladino. Na koncu tistega konca tedna je do mene pristopil ta duhovnik in mi povedal, da mu je Bog rekel, naj mi da prijavnico za študij v Ameriki. Takrat takega izrazoslovja nisem poznal. Ob prijavnici je šola ponujala tudi študentsko stipendijo za vsa 4 leta, letalsko vozovnico za domov ter stanovanje. Najprej nisem verjel, da je ponudba realna. Kljub temu

sem, brez kakega upanja, poslal prijavnico. Čez nekaj časa sem dobil odgovor, da sem sprejet. Bila je edinstvena priložnost, zdaj ali nikoli.

To je bila majhna šola Ave Maria College. Ker je bila šola šele v nastajanju, so na začetku nudili diplomo samo v treh smereh, namreč filozofija, teologija in klasični jeziki. Odločil sem se, da izberem teologijo. Kasneje sem se prepisal na filozofijo, ko pa je šola rasla, je ponujala tudi ekonomijo, kar je bila zame najboljša izbira, saj sem pred odhodom v Ameriko v Ljubljani študiral ravno ekonomijo. Naposled sem diplomiral iz filozofije in ekonomije.

Zanimivo. Nekateri bi to imenovali naključje, vi ste v tem videli božjo voljo. Najbrž ni bilo lahko zapustiti doma in iti v povsem novo okolje in se predati neznanemu ...

Že ko sem bil prvič na letalu proti Ameriki, sem ob pogledu na nebo pomislil, da ima Bog nekaj za bregom. V

tistem času sem bil odločen, da bom na razpolago Bogu in njegovi volji. Vedel sem, da bom čutil neko zadovoljstvo le tako, če se bom prepustil Njegovi volji, saj sem spoznal, da je neskončno dober. Odrpte so bile vse možnosti. Pripravljen sem biti tudi pozabljen misijonar v majhni afriški vasici, ker bi tudi tam čutil mir, če bi bila taka božja volja.

A sem med študijem srečal dekle, s katero sva se odlično ujela in bila skupaj dobri dve leti. Bila sva že precej blizu poroke. Ampak v sebi ne jaz ne ona nisva čutila pravega miru. Po nekajmesečnem razmišljanju sva se sporazumno razšla. Odločil sem se za nadaljnji študij ekonomije. Moral sem se odločiti, kako naprej. Bil sem nekako prazen, nisem vedel, ali naj se vrnem domov ali nadaljujem študij. V svoji sobi sem

pokleknil na kolena in vprašal Boga, kaj hoče, da storim. Klečal sem kake pol ure in le začutil notranji mir. Slišal sem klic, naj odprem Sveto pismo. Prosil sem Sv. Duha, naj mi izbere kak odlomek, ki bi mi pokazal pot. Miže sem odprl Sveto pismo, dal prst nanj in zagledal naslednje vrstice: »Ti si duhovnik na veke po Melkizedekovem redu.« To je bil prvi primer takega resnega in močnega klica v smeri duhovniškega poklica.

Po tem sem dal Bogu in sebi kaki dve leti, da bi mi pojasnil in potrdil, če me res kliče v duhovniški poklic. Več kot sem premišljeval o vsem tem, več miru sem čutil. Ko sem se odločil za to smer, sem šel laično študirat podiplomski študij teologije. Tri semestre sem bil tam, vmes pa sem šel na duhovne vaje k Skupnosti Kristusa Jagnjeta. To je zdaj moja skupnost, v kateri delujem. Tam sem bil daleč stran od vsega in res začutil tak mir kot še nikoli do tedaj. Prešinilo me je in nekako sem slišal, da če bom duhovnik, bom v tej skupnosti.

Takrat sem študiral v okolici Detroita in po tej izkušnji sem šel nazaj v skupnost za obdobje enega leta. V tistem času sem naredil noviciat (začetniško leto), po katerem sem opravil tudi svoje prve zaobljube (uboštva, pokorščine in čistosti). Nato sem šel v semenišče, ki je bilo v Detroitu, in potem sem se tam 5 let pripravljaj na duhovniško službo. Študij se je končal maja, 3. junija pa sem bil posvečen v škofiji Marquette.

Omenili ste Skupnost Kristusa Jagnjeta (Companions of Christ The Lamb). Nam lahko poveste kaj več o skupnosti?

To je skupnost, ki živi in deluje v gozdu, daleč od mest in vrveža. Ponuja prostor za duhovni umik. Naše posestvo se razteza na 400 hektarjih divjine. Ljudem ponujamo možnost za duhovne vaje v neokrnjeni naravi, umik v divjino, kjer si naberejo novih moči. To je za ljudi vseh poklicev, lahko se nam pridružijo pri molitvah in mašah ali pa si nabirajo duhovnih moči sami. Tam nimamo elektrike, in to načrtno, saj greš lahko tako stran od elektronike. Imamo petnajst brunaric, v katerih ljudje lahko prespijo. Te brunarice so na kupu, zraven imamo tudi leseno cerkvico, kuhinjo in jedilnico. Tri brunarice so večje, družinske, kjer lahko prespi do 16 ljudi, imamo pa tudi 12 individualnih brunaric.

Poleg tega imamo še hišo v približno 10 kilometrov oddaljeni vasi, kjer peremo perilo, tam pa smo tudi pozimi, ker se do našega gozda, zaradi obilice snega (pribl. 6 metrov na leto), ne da drugače priti kot z motornimi sanmi.

Naša poklicanost temelji na povezanosti človeka z naravo, saj velja, da če si v stiku z naravo, si bližje Bogu. Mi smo kot neke vrste samostan, vendar ni zidov, naši zidovi so neokrnjena narava. Živimo po pravilu redovništva »ora et labora« (moli in delaj).

“ *Odprte so bile vse možnosti. Pripravljen sem biti tudi pozabljen misijonar v majhni afriški vasici, ker bi tudi tam čutil mir, če bi bila taka božja volja.*

Skozi dan štiri ure molimo, vključujoč mašo, hvalnice, večernice in skupno molitev (eno uro skupaj v tišini zjutraj in eno uro zvečer, en termin si pa vsak izbere sam). Poudarek je na molitvi v tišini, saj tako Bogu dovoliš, da te vodi po svojem Duhu. Skozi dan urejamo stezice, gradimo brunarice in delamo druge stvari. Na voljo smo tudi za duhovni pogovor in spoved. Molimo za vse, ki pridejo k nam. Ne vodimo pa duhovnih vaj, ampak pustimo, da vsakega človeka vodi Bog. Po navadi prosimo ljudi ob koncu svojega bivanja med nami, da

povedo svoje izkušnje, in brez izjem je očitno, da se jih Bog dotakne ravno tam, kjer potrebujejo. Če bi jaz hotel voditi njihove duhovne vaje, bi lahko mogoče kaj lepega povedal, ampak bil bi bolj v napoto kot pa v pomoč božjemu delovanju. Zato je naše poslanstvo, da čim bolj pustimo Bogu delovati s tem, da čim bolj odstranimo svoje »dobre« načrte.

Nimamo oglaševanja, ampak ljudje izvedo za nas po sistemu »od ust do ust«. Tudi to pušča Bogu prostor, da deluje tako, kot on hoče. Tistega, ki ga Sv. Duh hoče pripeljati do nas, ker mu bo to pomagalo, ga gotovo pripelje. Smo pa v skupnosti 3 duhovniki, dva brata in bogoslovec, torej skupno 6 ljudi. Imamo pa tudi okrog 60 laikov, ki imajo tudi neke zaobljube, primerne njihovem stanu, in ki delijo našo duhovnost enostavnega življenja v čim tesnejši povezanosti z naravo kot sredstvom za povezanost z Bogom. Ti laični člani ne živijo z nami, ampak se kot prostovoljci vozijo noter in ven in tako rekoč držijo celo posestvo pokonci z opravljanjem nujnih opravil, kot so kuhanje, pranje, gradnja, vzdrževanje itd.

Hvala za ta pojasnila. Preden greva na novomašno nedeljo na Vidmu, me zanima še, če se počutite po vseh teh letih, ki ste jih preživeli v ZDA, že kaj Američana ali ste še vedno Pečnikov Jernej iz Podgorice.

Pomembno se mi zdi, da izhajaš iz svojih korenin. Ko razmišljaš o sebi, je dobro, da se zavedaš, od kje izhajaš. Nikoli se nisem imel za Američana. Sem Dobropoljč, Podgoričan in tako bo vedno ostalo.

Greva zdaj res k novi maši, ki ste jo darovali v domači župniji v nedeljo, 10. 7. Že nekaj dni prej se je zdelo, da se je življenje v Dobrepolju v poletni vročini nekako umirilo in se naravnalo na novo mašo. Vaščani Podgorice, pripadniki raznih skupin ter številni prostovoljci – vsi so prispevali svoj del, da je bila nedelja res lepa. Kako ste doživeli svojo novo mašo?

V Ameriki sem že imel posvetitev in novo mašo, v nedeljo pa je sledila še nova maša pri nas, v Dobrepolju. Ta kraj me je vzgojil, tu sem vsrkal vero in vrednote in nič ni lepšega kot praznovati tu, v domačem kraju. Bog se je odločil, da bom duhovnik, in ni ga lepšega kraja, kjer bi lahko imel novo mašo. Bil sem globoko ganjen nad evforijo, vsi so bili na voljo za pomoč. Maša – evharistija – je zakrament enosti, edinosti. To enotnost, ki združuje, je bilo prav čutiti. O praznovanju nove maše so ljudje prišli skupaj, tudi ljudje, ki se najraje ne srečajo, so prišli skupaj.

Če sem jaz lahko orodje te enosti in edinosti, sem pripravljen, da se zgodi božja volja. S tem se je počastilo Boga, ker verjamemo vanj. Ganila me je taka energija, saj je to pomenilo, da je vera v Dobrepolju še živa in zaradi te vere se je vse naredilo – vsi mlaji, krasno petje, okrasitev cerkve itd. Take energije ne bi bilo, če ne bi bilo vere. In to me je resnično ganilo.

Med mašo je bilo veliko veselja, krasneje pa sem bil kar precej utrujen. Malo zaradi priprav, malo zaradi vročine, malo pa zaradi velikega števila ljudi, ki mi je želelo stisniti roko.

Kako naprej? Verjetno se odpravljate nazaj v svojo skupnost ... Kdaj greste spet nazaj v ZDA?

Teden po novi maši imamo bratovo poroko, po njej bom še en teden tu, potem pa grem nazaj v našo skupnost. Prej nisem povedal, da se naša vasica imenuje Paradise (v prevodu Raj); torej grem nazaj v Raj ☺.

Ko se enkrat pridružiš naši skupnosti oziroma preden narediš zaobljube, naj bi naredil 40 dni duhovnih vaj, tako kot Jezus, ko je bil 40 dni v puščavi. Predstojnike sem vprašal, če bi lahko to naredil po posvetitvi. Dovolili so mi, tako da bom šel na te duhovne vaje po vrnitvi, sredi avgusta. Tega se zelo veselim. Po vseh teh petih letih študija in po čustveni novi maši bo to zame neka nagrada in

priložnost, da si nabere novih moči za nadaljnje delo. Težko se bo posloviti od doma, ampak to je del mojega »Ja« Jezusu in na to sem se skupaj s to poklicanostjo moral počasi pripraviti. Ampak bom lahko tudi v prihodnje še prišel nazaj.

Najlepša hvala za vse te misli. Želim vam veliko sreče in notranjega miru pri vašem delu. Imate za rojake Dobrepoljce pred vrnitvijo v ZDA še kakšno sporočilo?

Glavno poslanstvo Skupnosti Kristusa Jagnjeta je, da Bog govori vsakemu človeku brez razlike. Po navadi pa ne slišimo njegovega glasu zato, ker smo obdani z vsemi drugimi stvarmi, ki ta božji glas preglasijo. Zato spodbujamo ljudi, da

si vzamejo vsaj nekaj miru in tišine na dan, da bodo lahko slišali Boga, ki prebiva v njihovih srcih, da jih bo lahko njegov glas vodil tja, kamor si resnično želijo. Ni naključno, da je Bog obudil to skupnost ravno v deželi, ki mogoče proizvaja še največ »hrupa«. Kot taka mislim, da je naša skupnost preroško znamenje celemu svetu, ki drvi v nered ravno zato, ker je preglašil glas svojega Stvarnika v srcu. Rad bi vam na srce položil, da so ravno tiste stvari, ki jih Slovenci z odprtimi rokami sprejemajo iz Amerike, nič drugega kot »hrup«, ki duši božji glas v srcu. Oklenimo se slovenske ljubezni do gora, gozdov in morja, prisluhnimo svojemu srcu in našli bomo sebe, sočloveka in Boga. ■

29. knjiga Zbornika občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje

Pričevalec našega razvoja in kulture

Že celega pol stoletja mineva od zasnove naše osrednje domoznanske publikacije. Zadnji dan minulega meseca je izšla njena 29. knjiga. Naš zbornik je domoznanski zato, ker objavlja razprave, članke, gradivo in bibliografije del in obravnava zgodovino, gospodarski, družbeni in kulturni razvoj naših treh občin, posega pa tudi širše in globlje v celoten slovenski prostor.

Mihael Glavan, glavni urednik

Zbornik ustvarjajo pretežno sodelavci, ki delujejo na področju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje, a tudi drugi strokovnjaki in poznavalci našega področja. Kako dragocen in potreben je, najbolje vedo številne generacije dijakov, študentov in vseh drugih, ki za svoje delo potrebujejo analize, informacije in podatke o naši gospodarski, kulturni in politični zgodovini, o razvoju naših občin in o številnih zaslužnih ustvarjalcih in jubilentih, ki so ali še delujejo med nami.

Zbornik naših treh občin redno izhaja vsaki dve leti in je predvsem vsebinsko bogata publikacija, priznana in večkrat citirana tudi v strokovnih krogih. Letošnja številka je precej obsežnejša in po dolgem času tudi tehnološko prenovljena. Prvič izhaja v drugačnem ovoju in v barvnem tisku. Še naprej izhaja s finančno pomočjo vseh treh občin, ki ga tudi enako enakomerno razdeljujejo med svoje krajanke, saj se samostojno seveda ne bi mogel vzdrževati. Izdaja ga Mestna knjižnica Grosuplje, ureja pa požrtvovalni sedemčlanski uredniški odbor.

Letošnja knjiga je razdeljena na sedem vsebinskih sklopov: Področna politična, gospodarska in kulturna zgodovina, Naše občine in občani, Znanost, kultura in književnost, Kronika, jubileji in kulturni dogodki, Poslovili so se, Gradivo, Bibliografiji monografski publikacij in domoznanskih člankov ter Oglasni del. Publikacija obsega 320 strani, ki jih napolnjuje 24 prispevkov 15 avtorjev. Prvi razdelek prinaša 4 tehtne prispevke: Prva svetovna vojna v Dobropolju in Škocjanu, Človeške ribice iz Stične, Grad Mačerole in TVD Partizan Grosuplje – ustanovitev in začetek, ki ga je izdelal nekdanji zaslužni Grosupeljčan Andrej Šušterič s sodelavci. V razdelku o razvoju naših občin je izčrpno in s številnimi fotografijami in

preglednicami predstavljena predvsem občina Grosuplje, posebej pa tudi nova osnovna šola v Zagradcu. Strokovno tehten in za nadaljnje raziskave uporaben pa je prispevek Mitja Pečka o poplavah v Dobropolju in Struški dolini leta 2010. Celoten naslednji razdelek je povezan s šolstvom, ki prinaša ob dveh zanimivih člankih o uspešnem delu mladih na srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici še dokumentarne krokiže grosupeljskih učiteljc in učiteljev, ki so zapustili opaznejše sledi svojega dela v tem okolju. Kulturna kronika je letos bogatejša in obsežnejša, saj v dveh razdelkih prinaša kar 7 vsebinskih in fotografskih portretov zaslužnih ustvarjalcev, ki še delujejo med nami ali pa so se pravkar poslovili. Tudi skromnejši razdelek Gradivo vsebuje dragocene domoznanske drobce, ki še kako pridejo prav mladim in uveljavljenim raziskovalcem ter publicistom. Prav ti trije razdelki so pogosto iskan vir podatkov, ki jih sicer

ne moremo najti v drugem periodičnem tisku. Obsežen in izčrpen bibliografski del Marije in Draga Samca prinaša bogastvo podatkov o vsem, kar so v minulih dveh letih napisali naši občani ali pa drugi avtorji o nas. Zbrano gradivo je izčrpen vir za vse piščoče in tudi za naše občine, ki se z njim lahko predstavijo in izkažejo ob vsaki priložnosti.

Zbornik naših treh občin torej spet prihaja med nas s svojim vsebinskim bogastvom, ki ga lahko s pridom uporabljajo vsi občani. Na dosegu roke je v vseh knjižnicah, osnovnih in srednjih šolah in seveda na sedežih naših občin in z njimi povezanih organizacij in društev. Poiščite ga, vprašajte zanj. Zagotovo boste v njem našli tudi kaj zase. ■

Slovenski pregovori in reki

Julij – mali srpan

Je tega meseca presuho, ostane grozdje drobno.

Mrzel in moker mali srpan – trtnemu sadu je močno v bran.

Ako je dež na Cirila in Metoda (5., 7. julij), oreh in kostanj domala ogloda.

Ako je drugi dan malega srpana grdo, še štirideset dni bo mokro.

Marjeta (12., 20. julij) grom in strelo obeta.

Iz naše knjižnice

Videm 34, 1312 Videm Dobrepolje ● tel.: 01/786 71 40
Obratovalni čas:
Ponedeljek in sredo: 12.30–19.00
Torek in četrtek: 9.00–14.00
Petek: 12.30–20.00

Poletne počitniške delavnice v knjižnici

Jasmina Mersel Šušteršič

V tednu od 11. do 15. julija so v knjižnici potekale ustvarjalne delavnice za osnovnošolce. Vsak dan je bil zaznamovan s temo, na katero so se navezovale vsebine posamezne delavnice: Čarobno veselje, Dan brez televizije, Misleca – telovadba za možgane, Modrost pravljicne školjke in Poleti s knjigo. Izhajali smo seveda predvsem iz knjig, ki so se navezovale na tematiko, in v njih našli izhodišča za

ustvarjanje, zanimive zgodbe in informacije, igro, druženje. Knjige nas resnično popeljejo v najrazličnejše svetove. Približajo nam oddaljene svetove, nepoznane vsebine, razjasnijo še nerazumljivo, popeljejo v avanture, dogodivščine in pustolovščine. Samo odpreti jih moramo. Tako smo spoznali različne igre, s katerimi si lahko zapolnimo čas in se zabavamo, miselne naloge, s katerimi razvijamo svoje možgane, ideje za ustvarjanje preprostih uporabnih izdelkov in še in

še. Vsi osnovnošolci lahko v času počitnic sodelujete tudi v Poletnem bralnem izzivu 2016 – Poleti s knjigo. Da ga uspešno opravite, morate do konca meseca avgusta prebrati tri knjige. Dve knjigi s seznama, ki ga dobite v knjižnici, in eno po lastni izbiri. Vse knjige s seznama so dobile priznanje zlata hruška – znak za kakovostno otroško in mladinsko knjižno delo. Vsi, ki bodo uspešno opravili Poletni bralni izziv, prejmejo priznanje in nagrado.

Nekaj utrinkov z delavnic:

Tudi v knjižnici se najde prostor za aktivno druženje in igra v vseh oblikah je bila osnovno vodilo naših delavnic.

Za dobro voljo in izvirno igro velikokrat potrebujemo le nekaj domišljije.

Ena izmed ustvarjalnih umetnosti je origami, pri katerem potrebujemo samo liste papirja. Pri izdelavi so nam v pomoč tudi knjige, v katerih dobimo zanimive zamisli.

Za igro spomin lahko uporabimo plastične lončke in majhne predmete, ki jih skrijemo pod njih.

Tudi pripomočke si lahko naredimo sami. Na delavnici Dan brez televizije smo si naredili vse, kar potrebujemo za miselno igro štiri v vrsto.

Ne pozabimo na frnikole, ki vedno navdušijo.

Veliko zanimivega smo našli v prijateljicah knjigah, ki so bile ves čas z nami.

Pridružila se nam je tudi Beti Lunder, ki je pripravila delavnico, na kateri so si otroci naredili morsko ogrlico (desno).

VARUHI: samostojna razstava diplomirane slikarke Mete Mehle

Na začetku meseca julija je v prostorih knjižnice potekalo odprtje težko pričakovane razstave likovnih del naše domačinke Mete Mehle. Uveljavljena umetnica je pripravila že več samostojnih razstav in sodeluje na številnih razpisih na področju umetniškega ustvarjanja in izražanja. Tudi tokratna razstava s tematskim naslovom *Varuhi* je močno sporočilna, vendar s pridihom subtilnosti. Razstavljena dela so vir edinstvene energije, ki napolni prostor, ter telesni in mentalni svet

gledalca. Meta je v svojih delih pustila del sebe in ravno zaradi tega nas njeni izdelki tako močno nagovarjajo, odsevajo namreč življenje. Metine nadarjenost, ustvarjalnost in inovativnost ter toplina se odražajo na številnih področjih, tudi v njenem osebnem življenju. Meta Mehle je namreč predvsem ljubeča mamica. Ponosno pa ji ob strani stoji mož Frenk Mehle, ki v umetniško družino vnaša glasbeni pridih. Frenk je predan glasbenik in tudi na odprtju razstave je vse navzoče navdušil

s pesmijo in zvoki kitare. Razstavo je knjižnica pripravila v sodelovanju z Javnim skladom za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica. Simona Zorko, vodja izpostave, je avtorica strokovne spremljave ob razstavi, v kateri poudarja neprecenljivost Metinih izdelkov tudi s strokovnega umetniškega vidika. Razstava bo v prostorih knjižnice postavljena na ogled do konca meseca avgusta.

(Foto: Franci Novak)

Frenk Mehle, ko te glasba prevzame.

Meta Mehle s Simono Zorko, ki je pripravila strokovno spremljavo ob razstavi.

Varuhi skritih zakladov in arhetipskih vrat

Simona Zorko, JSKD, foto: Franci Novak

Meta Mehle se nam ponovno predstavlja s popolnoma intimnimi deli, ki jih zaznamuje lastna avtorska poetika. Od razstave *Smeješ se lahko kar tako*, ki smo jo skupaj organizirale leta 2011 v Mestni knjižnici Grosuplje in kjer so bili na ogled veliki formati smejočih se portretov ljudi, se je njeno ustvarjanje postopno zgoščevalo po eni strani ter vedno bolj prehajalo iz dvodimenzionalnih nosilcev v prostor in tretjo dimenzijo. Današnja razstava nam tako prinaša še vedno intenzivne barve vendar, minuciozno obdelavo motivov. Prostor njenega ustvarjanja postajajo odnosi, intimne teme in ljubezni. Fokus motivov se oži, vendar je vedno bolj bogat in razkošen v domišljiji in doživljanju ter interpretiranju sveta. Poleg reliefne

obdelave že kar kiparskih portretov so nam na ogled še tridimenzionalne slike, ki gledalca zaustavijo na poti vdiranja v njim lasten svet. Meta v svojih objektih vzpostavlja distanco, uporablja ogledala ter vsebino slike delno zakriva, prekriva in skriva. Ponekod so motivi sicer jasno prepoznavne figure, spet drugod pa je pomen njenih objektov hermetičen in dostopen le njenim hotenjem in zakritim idejam. V večini del se pojavljajo namigovanja na različna besedila, ki so lahko kot vizualni elementi ali pa konkretne pomenske enote vključena v slike. Meta nas v svojo razstavo vabi, nam pripoveduje zgodbe svojega življenja in hotenja, hkrati pa njihovo intimno sporočilo zapakira v le delno dostopne objekte. Ustvarja napetost med tem, kar je javno, in temo zasebnega življenja, popelje nas v svoje svetove, piše sporo-

čila in jih razobeša v svojih slikah kot perilo na sonce, pa vendar tako zabrisano in plapolajoče v vetru, da nikakor ne moremo prepoznati njihove vsebine. Poigravanje z besedili je tisto, kar še bolj ustvarja napetost v komunikaciji z objektom. Njeni *Varuhi* so tako tridimenzionalne slike, v katere umešča krhkost svojih misli, čutenj in domišljije. V objektih je kot v tabernakljih to, kar je najdragocenejše in skrito za zaprtimi vekami. Meta nam tega eksplicitno ne odkrije. Zaprte veke na sliki vsakega posebej povabijo k sanjanju lasnih sanj, dovolijo nam, da si ob njenih slikah vzamemo svobodo za svoje misli, brez nasilja nas spustijo v prostor, kjer se lahko počutimo varni sami s sabo ob zavesti, da nad nami vsaj za trenutek bdijo njeni *Varuhi*. In ta izkušnja je ob ogledu Metine razstave neprecenljive vrednosti. Meta, hvala ti in iskrene čestitke.

Mestna knjižnica Grosuplje, enota Dobropolje

Poleti s knjigo

Poletni bralni izziv 2016

Sprejmi izziv, preberi tri knjige in
si zagotovi nagrado.
Več informacij dobiš v knjižnici.

Beremo skupaj ...

V mesecu juliju je potekalo tudi zaključno srečanje te sezone Bralnega kluba Dobrevoljci. Tokrat smo razmišljali ob knjigi *Ne zapusti me nikdar* ameriškega avtorja japonskega porekla Kazua Inshigura. V romanu avtor izpostavlja etično vprašanje znanstvenega razvoja sodobnega sveta, predvsem genskega inženiringa. Kako daleč je človeštvo pripravljeno iti v

svojih prizadevanjih za čim daljše življenje? Zgodbo bi lahko označili kot znanstvenofantastično, vendar se ob branju odpira pomislek, da se vse opisano nekoč v prihodnosti lahko zgodi oziroma še več, ali se podobne stvari že ne dogajajo. Priporočamo v branje. Večji izbor počitniškega branja pa si lahko zagotovite v knjižnici.

Na zaključnem srečanju Bralnega kluba Dobrevoljci je bilo v ospredju literarno delo *Ne zapusti me nikdar* pisatelja K. Ishigura. Po knjižni predlogi je bil posnet tudi film.

Mali sonček, slovenski gibalni program za predšolske otroke

Gibalni/športni program Mali sonček je namenjen otrokom od drugega do šestega leta starosti. Njegov namen je obogatiti program na področju gibanja v vrtcu s sodobnimi gibalnimi/športnimi vsebinami. Poudarek daje igri in vadbi, ki je prijetna in prilagojena otroku.

**MALI
SONČEK**

Tanja Tegel, Sabina Novak

Z gibanjem otrok zaznava in odkriva svoje telo, preizkuša, kaj telo zmore, doživlja veselje in ponos ob razvijajočih se sposobnostih in spretnostih ter gradi zaupanje vase. Gibanje daje otroku občutek ugodja, varnosti, veselja, skratka dobrega počutja.

Bistvo programa ni tekmovanje, temveč igra, pravi cilj in dejavnost sama. Pomembno je sodelovanje in ne storilnost, zato je program izveden tako, da je vabljen in uresničljiv za vse otroke. Pozornost posvetimo igri in vadbi, prijetni in prilagojeni otroku. Otroci spoznajo, da je z voljo in pomočjo marsikaj lahko doseči. Otroci naloge opravljajo v vrtcu. V program so dejavno vključeni tudi starši, ki skupaj z otroki opravljajo določene naloge oziroma otrokom pomagajo pri usvojitvi gibalnih spretnosti. Zato kadar le utegnete, pojdite tudi doma z otrokom na sprehod, v naravo, kjer lahko tečete, se povzpnete na bližnji hrib, mu pomagajte pri plezanju in premagovanju različnih naravnih ovir in plezal. Lahko se z njim žogate, ga spodbujate pri prvih korakih na smučeh, rolerjih ali vožnji s kolesom in prvih plavalnih zamahih. Otrok naj uživa v gibanju in naj se veseli svojega napredka! Tekmuje naj sam s sabo, ponosen naj bo na svoje razvijajoče se sposobnosti in gibalno znanje. Postopoma bo postal spretnejši, močnejši, hitrejši, vzdržljivejši. Vedno več gi-

balnih nalog bo lahko opravil samostojno. Otrok se bo postopno naučil zaznavati svoj napredek in ga doživljati kot uspeh ne glede na dosežke vrstnikov. Pohvalite njegovo prizadevnost in spoštujte trud, ki ga bo vložil v vadbo.

Če je vsak otrokov dan zapolnjen z raznovrstnim gibanjem, po možnosti na prostem, skupaj z vami, potem lahko verjamemo, da bo otrok sčasoma sprejel šport kot način življenja, ki bo kasneje, ko odraste, tudi vplival na kakovost njegovega življenja. ■

Zaključna prireditev za zlate bralne značkarje na Muljavi

Tudi letos, petič zapored, je bilo v sredo, 8. junija 2016, za učence, ki so osvojili zlato bralno značko (pri nas imenovano Jakličeva bralna značka) še posebej slovesno, saj so bili povabljeni na zaključno prireditev k Jurčičevi domačiji na Muljavi, kjer so bili prisotni zlati bralci iz treh sosednjih občin: Ivančne Gorice, Grosuplja in Dobropolje.

Matej Kalan

Žal je letošnja prireditev potekala nekoliko drugače kot prejšnja leta, saj so bili bralci povabljeni na Muljavo dopoldne, kar pomeni, da je odpadla gledališka predstava, ki nas je pretekla leta zelo navdušila.

Na prireditvi je kratek program pripravil naš odlični harmonikar Jernej Oblak. Prireditev je popestrila Alenka Kos, doma iz Podljubelja, majhne vasice nad Tržičem pod Karavankami. Alenka Kos je predsednica Društva za boljši svet Vilinski ključ. To društvo z dobrodelnimi akcijami v sodelovanju z različnimi posamezniki, šolami, organizacijami in podjetji pomaga več otrokom s posebnimi potrebami, družinam, ki so tragično izgubile svojega člana, starejšim ljudem in socialno ogroženim.

Predstavila nam je knjigo *Drugačnost*, ki je izšla leta 2014. V zgodbi nastopa deklica Jerneja, ki doživi avtomobilsko nesrečo, izgubi del noge in se poda na pot sprejemanja lastne telesne podobe, sooča se s težko življenjsko izkušnjo, ki vpliva na njeno družino. Skozi življenje

prebiva s šestimi drugačnimi otroki. Jerneja spozna, da nima nihče pravice soditi drugega, da v lastni stiski ne smemo pozabiti na soljudi in da je sprejemanje sveta odvisno od nas samih.

Za 9-letno zvestobo bralni znački (v Dobropolju poimenovano Jakličeva bralna značka) so

zlati bralci dobili čudovito knjigo z izbranimi odlomki knjig Louisa Adamiča, slovensko-ameriškega pisatelja, ki se je rodil pri Grosupljem in se s 15 leti izselil v ZDA.

Povabljenih je bilo 6 učenek in en učenec JVIZ OŠ Dobropolje: Barbara Volek, Klara Marolt, Eva Rajar, Ana Babič, Špela Strnad, Neža Grm in Jernej Oblak. Pohvalil bi pa tudi učenca Sama Trebušaka, ki se je v 9. razredu odločil in uspešno opravil navadno bralno značko. Na PŠ Struge je zlato Jakličevo bralno značko osvojila Nina Križman.

Ob koncu prireditve so nam postregli s sadjem, pijačo in s sladoledom. Vsem, ki so sodelovali pri podelitvi in organizaciji te odlične prireditve, se iskreno zahvaljujemo. Zahvaljujemo se tudi naši Občini Dobropolje, ki je finančno podprla naš prevoz. Prireditev je popestril s svojim obiskom župan Janez Pavlin. Tudi njemu iskrena hvala, da je ob prenatranem urniku našel čas in obiskal prireditev ter s tem pokazal veliko vrednost branja med mlado generacijo. ■

Piše: **Zdravko Marič**, dr.med.

Naj nam bo mar, kaj pije naš komar

Pozdravljeni, sem komar Marko. Trenutno sem skrit za kavčem dnevne sobe v apartmajskem naselju Moravske toplice. Upehan od izmikanja udarcem in ploskom razjarjenih članov avstrijske družine, ki me lovijo po sobi, sem spoznal, da se moje življenje izteka. Zato sem se odločil, da vam, preden me najdejo skritega tukaj za kavčem in pokončajo z udarcem zvitega časopisa *Wiener Zeitung*, povem svojo življenjsko zgodbo.

Na svet sem prišel v močvirnatem rastju prekmurskih rokavov Mure, ki je v tistih časih kljub ugodnim ekološkim pogojem veljalo za nas komarje za neperspektivno in neobljudeno področje. Zato sem moral, podobno kot milijone drugih komarjev, kmalu s trebuhom za kruhom. Pot me je zanesla najprej v bližnjo Mursko Soboto, kjer sem v družbi starih prijateljev kraljeval v hlevu goveje živine Mesnopredelovalnega podjetja. A žal je bila kravja kri težko prigarana dobrina. Prvič zato, ker je bilo prebadanje debele kravje kože za sesalo nas mladih komarjev izredno težko opravilo, drugič pa zato, ker so nam v hlevskih bivalnih pogojih predstavljale hudo konkurenco muhe. Le-te so bile tako nadležne, da so lastniki v hlevih začeli uporabljati insekticide, ki ogrožajo tudi nas, komarje. Zaradi te hude življenjske stiske se nas je skupina najpogumnejših komarjev odpravila kar v glavno mesto, v blokovsko naselje, kjer smo vdiral v različna stanovanja in prav lepo živeli. Čas je mineval in prihajali so dnevi, ko sem se spraševal, če je to blokovsko naselje res edini cilj in pikanje ljudi v majhnih blokovskih stanovanjih edini smisel mojega komarskega življenja. Odločitev za ponovno migracijo na drugo področje je padla nekega poletnega večera, ko se je v pritličnem stanovanju tik pred vzletom na pojedino prižgala v spalnici luč in je eden od otrok začel na glas vpiti: »Komar komar komar ko-mar ko-mar ko Mar-ko Marko Marko Marko Marko ...« Ko sem

slišal med vpitjem svoje ime, sem si mislil sam pri sebi: »Glej glej, otrok me kliče, očitno želi, da pridem k njemu.« In ko sem sedel na njegov hrbet, je priletel nad mano udarec loparja za muhe ... V hipu sem doumel, da je moje bivanje v tem bloku zaključeno. Odletel sem skozi odprto okno in se zabarikadiriral ob mestni tržnici. Res je, da sem bival zunaj, a glavno je bilo, da je bilo dovolj hrane. Na klopih in na tleh je na tržnici namreč spalo ogromno ljudi s praznimi steklenicami ob svoji glavi. Klicali so jih klošarji. Njihova kri je imela poseben okus in kmalu sem doumel, da tudi posebne efekte. Po vsakem obroku se mi je namreč začelo vrteči, sililo me je na bruhanje. A to je trajalo le nekaj dni, kmalu sem se na te učinke navadil in še celo več, postali so mi všeč. Alkoholni krvi se je po navadi pridružil še od cigaret zadimljen zrak in užitek je bil popoln. A nekega dne so tržnico obnovili in hkrati z obnovo izgnali tudi vse klošarje. Zato sem bil prisiljen, da se vrnem v blokovsko naselje, a zdaj so bile razmere drugačne. Kri prebivalcev bloka ni imela dovolj alkohola, zato sem doživel abstinenco krizo. Popolnoma tresoč in nemiren sem še isto noč pobegnil iskat novo lokacijo in uspelo mi je prileteti do nekih zapuščenih stavb, na največji je pisalo: KULTURNI CENTER MLADIH; po stenah drugih pa PEACE; DRUŠTVO DELOMRZNEŽEV; TATA STROGI - MAMA NA

DROGI; OD TRAVE SE KADI IZ GLAVE in še in še. Mogoče pa je čas, da se sedaj, v zrelih komarskih letih, zresnim in zaživim kulturno življenje v okolju, kamor sem pravkar priletel. Bal sem se edino, kaj bo z mojim delirijem zaradi pomanjkanja alkohola. A že po piku prve žrtve, v temi ležečega mladeniča, sem spoznal, da je strah glede delirija in abstinencne krize odveč. Občutki po popiti krvi so bili od te noči naprej celo boljši kot pri alkoholu, v hipu sem pozabil na vse skrbi in v svetu halucinacij sem prespal na zidu zapuščenega stranišča Kulturnega centra mladih, vse do naslednjega večera in novega »sanjskega« obroka. A žal je tudi to obdobje mojega življenja terjalo visok davek. Vsakič ko sem se prebudil iz halucinatornega spanja, je bilo moje počutje čedalje bolj klavarno, grozeče, nevzdržno ... Prišlo je do še hujšega položaja kot na tržnici. Iz Kulturnega centra sem pobegnil tako, da sem se pridružil narkomanu v rešilnem avtomobilu, ko so ga odpeljali na psihiatrijo in tako sem pristal tudi sam v bolnici. Tam sem pil kri pacientov, ki so bili nasičeni z zdravili za zdravljenje odvisnosti in čez nekaj časa sem se s pomočjo le-teh in hkratne trdne odločnosti, da zaživim spet normalno komarsko življenje, tudi pozdravil. Postal sem ostarel komar, ki je v svojem dotedanjem življenju preživel marsikaj, in kmalu sem ugotovil, da me vleče na stara leta h koreninam svojega življenja. Zato sem se odpravil nazaj v Prekmurje, v skromni apartma turističnega kompleksa Moravske toplice, kjer bom živel do konca svojih dni in kjer ne bo ne alkohola, ne cigaret in ne droge.

Pozdravljeni, sem človek Marko. Trenutno sem na kavču Doma ostarelih Moravske toplice in ker ugotavljam, da se moje življenje izteka, bi vam rad predstavil svojo življenjsko zgodbo. Rodil sem se v majhni vasici ob reki Muri, leglu razmnoževanja komarjev za celotno pomursko regijo. A ker je šlo za neperspektivno vaško okolje, sem se, kot večina mladih, odpravil s trebuhom za kruhom v Mursko Soboto, kjer sem delal na goveji farmi Mesnopredelovalnega podjetja. Tam so še največjo korist imeli hlevski komarji. Farma je na račun posodobitve odpustila nekaj delavcev in med njimi sem bil tudi jaz. V silnem razočaranju sem se odpravil v glavno mesto, da bi našel novo službo. A žal ni šlo, kljub naporom nisem našel

ne službe pa tudi stanovanja ne. Zato sem pristal na tržnici kot klošar, izpostavljen alkoholu, tu in tam kakšni cigareti in nočnim pikom sestradanih komarjev. Kmalu so me razmere prisilile, da sem menjal lokacijo, in pristal sem v KULTURNEM CENTRU MLADIH, kjer sem postal narkoman. Vse, kar se spomnim, ko nisem bil zadrogiran, so umazana ležišča, zasvinjana stranišča in krvoločni komarji. Nekoč so me odpeljali na psihiatrijo, kjer sem se s pomočjo zdravil, trdne volje in dolgotrajnih terapevtskih postopkov pozdravil. Sčasoma sem se postaral in kot večina starostnikov sem si tudi jaz zaželel vrnitve k svojim koreninam. Zato sem se naselil v Domu starejših Moravske toplice, kjer živim še zdaj. Moja najzvestejša spremljevalca starostnega obdobja sta bolezen in komarji. To je moja življenjska zgodba. Ravno zdaj, ko sem končal z opisom svojega življenja, mi je dežurna medicinska sestra prinesla v sobo časopis. Vidim, da gre za časnik *Wiener Zeitung*, ki so mi ga poslali

avstrijski prijatelji iz apartmajskega naselja. Tik pod robom zvitega časopisa pa mi v oči pade rdeč, krvavkast madež. To je razmazano truplo vagabunda, ki ga je življenje vodilo po istih poteh kot mene, komarja Marka.

Komarji so v naših glavah prisposodba bolezni. Naši stalni spremljevalci in sovražniki. Čeprav jim omogočamo preživetje s tem, da se hranijo z našo krvjo, za to plačajo visok davek. Poleg hranil namreč zaužijejo tudi vse strupe, ki jih ljudje vnašamo v svoje telo z neodgovornim življenjskim stilom. In te strupe in mikrobe ob naslednjem piku lahko prenesejo na nekega drugega človeka. Pa pustimo nevarne mikrobe, ki jih komarji prenašajo na ljudi preko stika z okuženo divjadjo. Pustimo bolezni ZICA, MALARIJA, RUMENA MRZLICA in Denga, ki so sicer nevarne, a pri nas redke. Osredotočimo se z mislimi na bolezni, ki pogosto predstavljajo razlog za obisk splošne ambulante. To so močne kožne reakcije na komarjev pik in take reakcije bi lah-

ko res bile posledica prenosa kemičnih substanc. Substanc, s katerimi je nasičena naša kri, kot so alkoholne pijače, na pol umetna hrana, zdravila, dezodoranti, droge ter podobno, kar komarji neutrudno prenašajo s človeka na človeka. Komarji so torej mikro mostovi med ljudmi v določenem okolju. Poskrbimo vsak zase, da ne bomo mi tista stran mostu, na kateri bodo komarji naložili strup in ga prenesli na našega bližnjega.

Komarji so žal tudi prisposodba človekove krvoločnosti. Pregarjanje in lovljenje komarja, ki nam ponoči zuma okoli ušes in nas popika, je tako brezkompromisno, da ni čudno, da velja človek za najbolj krvoločno bitje na zemlji. Razmazani komarji po stenah so ogledalo naše krvoločnosti. So eden glavnih povodov za 'štrihanje' sten in glavni povečevalci 'biznisa' za pleskarje. Naj nam nočni ZUM ZUM ne bo apel za klanje komarjev, ampak apel, da se vzamemo v roke in spremenimo svoje nezdrave življenjske navade v zdrave. ■

Najbolj se nam bo rolalo prav na ulici!

Celo leto vsi nestrpnost pričakujemo poletje, visoke temperature, dolge večere in dopustovanje ob vodi. Verjamem pa, da se tako kot poletja prav vsi razveselimo tudi njegovega konca, ko že dodobra razgreti in opečeni pospravimo kratke hlače in nekoliko z mešanimi občutki pozdravimo jesen. To je čas ohladitve, dežja in začetka šole ter predavanj. Jesen pa v Grosupljem naznanja še en pomemben tradicionalen GROŠ-ev dogodek: GROŠ NA ULICI.

Patricija Kastelic, Študentski klub GROŠ

Študentski klub GROŠ se bo v soboto, 17. septembra 2016, v dopoldanskem času s svojo stojnico predstavil na prireditvi Grosuplje v jeseni. V popoldanskem delu pa sledi zabavnejši program, ki je že vsem dobro znan pod imenom GROŠ NA ULICI. To je najpomembnejši dogodek Študentskega kluba GROŠ, zato smo se mladi letos še posebej potrudili in glave staknili že v juniju. Pripravili smo pester glasbeni program. Grošev oder bodo letos (med drugimi) zasedli vsem dobro poznani člani zasedbe Big Band Grosuplje, za piko na i pa bo večerni glasbeni program popestrila še skupina Big Foot Mama, ki je

lansko leto, ob svoji 25-letnici, napolnila ljubljanske Stožice! Podrobnejši program letošnjega dogodka GROŠ NA ULICI bo v kratkem objavljen na naši spletni strani www.klub-gros.com.

V sklopu GROŠ-evega poletja smo svoje člane 24. 6. pogostili na prvi GROŠ-evi Per' pa Burger fešti, ki je uspela odlično in jo bomo zagotovo izvedli tudi prihodnje leto! V nadaljevanju poletnega programa vas vabimo še na adrenalinski karting (23. 7.), obisk Velike planine in kolegov iz Študentskega kluba Kamnik (6. 8.), 3-dnevno zabavo na KKŠ summer festu na Koroškem (11. 8.–14. 8.), vožnjo s kajaki po reki Krki (20. 8.) in še na divji spust z

ziplinom v Bovcu (3. 9.). Vabljeni tudi naši člani iz občine Dobrepolje. V primeru večjega števila prijav na katerega od dogodkov je mogoče organizirati tudi avtobusni prevoz z Vidma.

V našem lokalu pa še vedno velja Grošev popust "deset dol", s katerim si lahko naši člani ob predložitvi veljavne članske izkaznice privoščijo pijačo z 10-% popustom. Za vse aktualne informacije in dogajanja redno spremljajte našo uradno Facebook stran Študentski klub GROŠ in spletno stran www.klub-gros.com.

In ne pozabite, z GROŠ-em ni nikoli dolgčas! ■

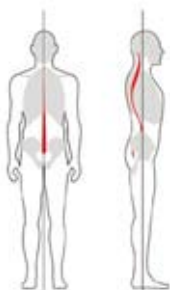
"Slaba" drža

Ana Krajnc, dipl. fizioterapevtka, B.C.S.T, BT

Stik: 041 386 311

Pri svojem vsakdanjem delu se srečujem z mladimi in malo manj mladimi z zelo slabo držo. Zaradi tega sem se odločila, da vam povem nekaj o tem, kakšne so posledice slabe drže ter, podelim nekaj nasvetov za izboljšanje in preprečitev le-te.

Definicija slabe drže se glasi nekako takole: spremenjen položaj telesa, ki je drugačen od normalnega. Kaj je sploh normalna drža? O normalni oziroma pravilni držki govorimo takrat, ko je:

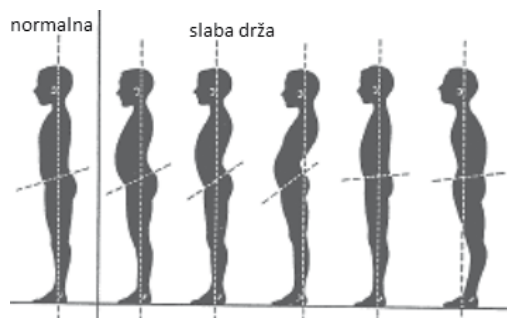

- glava naravnost,
- hrbtenica ima obliko črke S,
- ramena so v isti ravnini in lopatice so lepo postavljene ob prsni koš,
- medenica je vodoravno brez zasuka ali nagiba,
- noge so postavljene naravnost, brez zasukov v kolkih,
- stopala so pri stoji vzporedno.

Pri vsaki spremembi položaja telesa, ki traja dlje časa (več mesecev), se začnejo prilagoditve na to stanje znotraj telesa. Telo samo išče ravnovesje ter položaj, v katerem bo normalno funkcioniralo. Prilagoditve oz. spremembe lahko potekajo od stopal navzgor ali od glave navzdol, kar je odvisno od vzroka nastanka. Obseg sprememb je odvisen od stopnje težave, zaradi katere so nastopile prilagoditve.

Pri osebi s slabo držo lahko zato opazimo:

- glavo pomaknjeno naprej s povečano vratno lordozo oz. je ta izravnana,
- ramena niso v isti višini in ravnini (eno je višje in pomaknjeno bolj naprej),
- ena od rok je omejena v svoji gibljivosti,
- povečana ali zmanjšana prsna kifoza,
- izravnana ali povečana ledvena lordoza,
- medenica je zvrnjena naprej (redko nazaj),
- levi in desni bok nista v isti višini ter ravnini,
- dolžini nog sta različni, prav tako je lahko v eni nogi zmanjšana gibljivost,
- ena noga je navadno bolj obrnjena navzven ali navznoter kot druga.

Vzemimo primer, da spremembe potekajo od glave navzdol. Za vzrok vzemimo poškodbo vratne hrbtenice. Zaradi tega, ker se težav ni odpravilo (zaradi različnih vzrokov), je spremenjen položaj vratu (npr.: glava pomaknjena naprej ter nagnjena na stran), pri tem je omejena gibljivost v vratni hrbtenici. Zaradi tega sta spremenjena tudi funkcija in položaj rame na tisti strani, v katero je nagnjena glava. Ker želimo normalno delovati, si pomagamo s kompenzacijskimi gibi (nagibi) trupa v nasprotno stran od težave. Če težave še vedno ne odpravimo, sčasoma to pripelje do spremembe položaja hrbtenice ter medenice, čemur sledi tudi sprememba položaja nog. V primeru, da je vzrok na nogi, spremembe potekajo v obratni smeri, kot so naštetje zgoraj.

Spremembe v držki telesa lahko nastopijo tudi zaradi prisilne drže na delovnem mestu, napačnega nošenja različnih bremen, sedenja za računalnikom (računalničarji, delavci v pisarnah) ... Te spremembe vodijo najprej v spremembo položaja ramenskega sklepa ter vratu, nato pa zaradi skrajšanih mišic v posledice po celem telesu. Osebe s takšnimi vzroki imajo običajno sprva bolečine v ramenih in vratu, nato na področju med lopaticama in v ledvenem predelu hrbtenice. Običajno je ena stran bolj obremenjena in so tam vidne posledice večje.

Različne oblike slabe drže lahko opazimo tudi pri različnih boleznih, kot so na primer: revmatska obolenja, osteoporoza, razna obolenja kosti in mišic.

Zavedati se moramo tudi, da se s staranjem (po 70. letu) drža spreminja tudi zaradi same starosti, zmanjšane mišične mase, zmanjšanja dejavnosti ter posledic življenjskega sloga.

Kaj lahko naredite, da preprečite slabo držo oziroma izboljšate svojo držo?

- Vsaj 3x tedensko bodite dejavni (telovadite oz. se kako drugače ukvarjate s športnimi dejavnostmi).
- Prilagodite si delovno mesto svoji višini primerno, da ne boste občutili prisilne drže.
- Višina ekrana računalnika naj bo v višini oči, roke naj bodo ob tipkanju naslonjene na čvrsto podlago.
- Če veliko delate z računalniško miško, si celo podlaket podložite z nizko blazino (ali zvitkom), tako da je zapestje v ravnem položaju ali rahlo nagnjeno navzdol.
- Pisarniški stol naj ima naslonjala za komolce z nastavljivo višino (če vam delovno mesto to omogoča) in dobro oporo

FIZIOTERAPIJA
KRAJNC

Nudimo vam:

- fizioterapija po poškodbah
- odprava bolečin v sklepih in hrbtenici
- Bownova terapija
- biodinamična kraniosakralna terapija
- odprava težav s čeljustnim sklepom
- terapije za otroke s slabo držo
- terapije za nosečnice

Ana Krajnc, fizioterapevtka

m: 041 386 311
e: info@fizioterapija-krajnc.si
www.fizioterapija-krajnc.si

Lokacija izvajanja:
Videm 33a, (Zavod Sv. Terezije)
1312 Videm - Dobropolje

za ledveno hrbtenico. Njegova višina naj bo nastavljena tako, da so stopala na tleh, stegna pa lepo naslonjena na sedalo.

- Če veliko berete z ekrana, naj ima stol tudi naslonjalo za glavo, saj tako razbremenite vratno hrbtenico.
- Izbirajte čevlje z nižjo peto (do 5 cm) ter menjajte obutev z različnimi višinami pet med tednom.
- Težja bremena dvigujte blizu trupa iz počepa ali prosite za pomoč.
- Skrbite za primerno telesno težo.

Glavna naj vam bo skrb za dobro počutje. Med delom večkrat vstanite (na vsako uro) in se sprehodite (lahko tudi po stopnicah 2 nadstropji gor in dol) ter naredite nekaj razteznih vaj, kar vam bo vzelo največ 5 minut. To vam bo dalo dodatne energije za nadaljnjo delo. Večkrat dnevno zravajte vrat tako, da potegnete brado nazaj (naredite večji "podbradek"), tako boste zmanjšali težave z vratno hrbtenico.

Poskrbite za primerno ležišče ter blazino. Ležišče naj bo čvrsto ter naj vam nudi zadostno oporo ter udobje. Blazina pod glavo naj bo takšna, da jo lahko prilagodite svojemu načinu spanja in omogoča ohranjanje primerne položaja hrbtenice (čim bolj vzravnane).

Kako vam lahko pomaga fizioterapija?

Če boste za odpravo svojih težav obiskali fizioterapijo na delovni nalog, bo terapija usmerjena v zmanjšanje bolečine ter učenje vaj. Ko boste prišli na fizioterapijo, vas bo fizioterapevt pri skupinskih vajah naučil pravilnega izvajanja vaj (npr. za hrbtenico, ramena, vrat) za področje, ki ga je kot vzrok napotitve navedel vaš zdravnik (npr. bolečina v križu, bolečina v ramenih ...). Vajam bodo sledile različne oblike protibolečinskih elektroterapij (npr. TENS, magnet, ultrazvok ...).

Če boste obiskali samoplačniško obliko terapije, boste deležni individualne obravnave. Načeloma takšne obravnave temeljijo na oceni vašega stanja ter celoviti odpravi težav celega telesa ter izobraževanju o potrebnih spremembah ter učenju primernih vaj. Pri tem je velikokrat odvisno od vas, kakšno terapijo boste izbrali oz. h komu boste zato odšli na terapijo. Zato vam priporočam, da malo pobrsirate po internetu, povprašate kolege in se nato odločite. Pri samoplačniških terapijah, ki se navadno izvajajo 1x tedensko, bi moral biti učinek (izboljšanje) viden po 3-4 terapijah.

Na splošno velja, da bolj zgodaj kot pri svojih težavah poiščete pomoč, učinkovitejši sta odprava težav ter možnost povrnitve "normalnega" stanja. Dlje časa kot trajajo težave in če so že nastopile spremembe tudi na kosteh, se učinkovitost odprave težav zmanjšuje.

In še nekaj vaj:

Vajo izvajajte leže na hrbtu.

Skrčite in iztegnite nogo v kolenu.

Ponovite 10 krat.

Vajo izvajajte leže na hrbtu.

Koleno skrčite in z nasprotno roko zadržite gib. Zadržite 5 sekund. Vajo ponovite z drugo nogo.

Ponovite 10 krat.

Vajo izvajajte v štirinožnem položaju.

Zadnjico pomaknite nazaj in navzdol, prsa potisnite navzdol k tlam. Z rokami zdrsnete naprej. Med izvajanjem vaje izdihnite.

Ponovite 2 krat.

Vajo izvajajte leže na hrbtu s skrčenimi koleni, stopala oprite na tla.

Dvignite medenico in križ od podlage, zadržite, nato se počasi vrnite v začetni položaj.

Ponovite 10 krat.

Vajo izvajajte leže na boku. Spodnjo nogo skrčite v kolenu, zgornjo nogo iztegnite.

Iztegnjeno nogo z gležnjem v srednjem položaju dvignite naravnost navzgor.

Ponovite 10 krat.

Vajo izvajajte leže na hrbtu, eno nogo skrčite v kolenu.

Skrčeno koleno zasukajte in pritisnite z nasprotno roko k tlam. Drugo roko odročite in pogledjte v isto smer. Začutili boste nateg v križu in zadnjici. Zadržite približno 20 sekund, nato se sprostite.

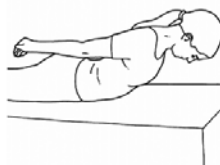
Ponovite 2 krat.

Vajo izvajajte leže na trebuhu. Roke odročite, komolce skrčite pod pravim kotom.

Dvignite podlahti od podlage in stisnite lopatici.

Ponovite 10 krat.

Vajo izvajajte leže na trebuhu, roke naj bodo ob telesu.

Zgornji del telesa dvignite ter stisnite lopatici skupaj, med vajo glejte v tla.

Ponovite 10 krat.

ČEBELARSKO DRUŠTVO DOBREPOLJE

Kako nastane med

Med je gosto tekoče ali kristalizirano živilo, ki ga proizvajajo čebele. Nastane iz različnih virov: iz cvetličnega nektarja, drugih izločkov živih rastlinskih delov ali iz različnih vrst mane. Mana so sladke kapljice, ki jih izločajo žuželke (uši, kaparji, škržati). Te žuželke živijo na živih delih rastlin in sesajo rastlinske sokove, ki jih potrebujejo za svoje življenje. Temeljni surovini za proizvodnjo medu sta medičina ali nektar in mana, ki ju čebele prinašajo v panj in obdelajo, jima dodajo izločke svojih žlez in zgostijo. Tako nastane med, ki ga shranijo v celice satja, nato pa zaprejo z voščeniimi pokrovci.

Med vsebuje zelo veliko sladkorjev (približno 80 %), nekaj vode (do 20 %) ter majhno količino encimov (diastaza, invertaza, katalaza, peroksidaza, lipaza), mineralnih snovi (kalij, kalcij, natrij, magnezij, železo, klor, fosfor, jod itd.), organske kisline, vitamine, beljakovine ...

Točenje medu

Pri delu s čebelami smo čebelarji še prav posebej skrbni in vestni, saj jim vse leto namenimo veliko pozornosti. Že prej smo opisali, kako nastaja med. Ker čebele proizvedejo več medu, kot ga porabijo, jim čebelarji presežek odvezamemo iz mediščnega dela panja. Točenje medu velja za čebelarjevo najljubše opravilo, v njegovi družini pa je to poseben praznik, saj je čebelar s točenjem delno poplačan za trud in delo, ki ju je namenjal čebelam. Čebelarji se točenja medu lotimo skrbno in vestno, saj bi z nepravilnim ravnanjem lahko vplivali tudi na kakovost in varnost medu. Pred točenjem vedno poskrbimo za ustreznost prostorov, osebno higieno in čistost pripomočkov, ki jih pri tem uporabljamo. Vsa oprema in pripomočki morajo biti iz materiala, primerne za živila. Preden damo poln medeni sat v točilo, moramo s posebnimi čebelar-

skimi vilicami ali čebelarskim nožem odstraniti voščene pokrovce, da bo med lahko iztekel iz satnih celic. Tako odkrit medeni sat postavimo v točilo. Z vrtenjem točila ustvarjamo centrifugalno silo, ta pa povzroči, da med izteče iz satnih celic na dno točila. Tako pridobljen med nato še precedimo in posnamemo oziroma z njegove površine odstranimo nečistoče, najpogosteje voščene delce. Potem mora med nekaj časa mirovati (odležati), preden je pripravljen za polnjenje v embalažo.

Medu čebelarji nič ne dodamo niti iz njega ničesar ne odvezamemo, zato je to popolnoma naraven proizvod čebel.

Iz predstavljenega postopka pridobivanja medu je razvidno, da čebelarji medu nič ne dodajamo niti iz njega ničesar ne odvezamemo, temveč ga iz satja samo pretočimo v drugo posodo, ob upoštevanju dobre čebelarske prakse oz. Smernic dobrih higienskih navad v čebelarstvu na načelih sistema HACCP pa poskrbimo, da pridobljen med ostane takšne kakovosti, kot so ga pridelale čebele.

V tipizirane kozarce za med slovenskega porekla ni dovoljeno polniti tuje-ga medu.

Slovenski čebelarji imamo svoj tipizirani kozarec za med slovenskega porekla, pridelujemo pa tudi slovenski med

Fotografija: internetna stran ČZS

z zaščiteno geografsko označbo. Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo prepoznate po zaščitni nalepki, ki nakazuje na višjo kakovost in znano poreklo medu, z njo pa je zagotovljena tudi sledljivost vsakega kozarca medu.

V Sloveniji velja tudi Pravilnik o medu (Uradni list RS, 4/11), ki določa, kakšna merila kakovosti mora izpolnjevati med, ki ga čebelarji prodajamo.

Glede na doseganje kakovostnih parametrov smo sicer v Sloveniji postavili strožje zahteve, kot veljajo v Evropski uniji. Slovenski čebelarji pridelujemo med visoke kakovosti, zato se vključujemo v blagovne znamke Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo, Kraški med in Kočevski gozdni med.

Ti medovi morajo biti pridelani izključno na območju Republike Slovenije, poleg tega pa morajo ustrezati strožjim merilom kakovosti.

Vrste medu

V Sloveniji poznamo različne vrste medu, te pa so poimenovane po rastlinah, na katerih čebele nabirajo medičino ali mano.

Kadar čebele nabirajo nektar ali medičino predvsem na akaciji, takemu medu rečemo akacijev med, kadar nabirajo nektar ali pa tudi mano na lipi oz. kostanju, takemu medu rečemo lipov ali kostanjev med, kadar nabirajo mano predvsem na smreki, je tak med smrekov, kadar pa na jelki, tak med imenujemo hojev med. Kadar nabirajo nektar na več rastlinah in v medu ne prevladuje aroma predvsem ene rastline, rečemo takemu medu cvetlični med. Tudi kadar čebele nabirajo mano na več rastlinah, tak med imenujemo gozdni ali manin med.

Akacijev med

Ta vrsta medu je najbolj milega okusa, je skoraj brezbarvna ali slamnato rumene barve. Ker je blagega vonja in arome, je odlično sladilo za čaj, kavo, kosmiče, pijače in za pripravo sladoleđa. V akacijevem medu ni veliko cvetnega prahu, kristalizira zelo počasi. Žal v dobrepoljsko-struški dolini akacija ni prisotna in čebelarji, ki čebelarijo v čebelnjakih, čistega akacijevega medu nimajo.

Lipov med

Ta vrsta medu prijetno diši po svežini, lipovem cvetju in mentolu. Je svetlo rumene do svetlo jantarne barve z zelenim odtenkom. Lahko je nektarnega ali maninega izvora. V prvem primeru hitro kristalizira, če je po izvoru manin, pa se to dogaja počasi. Lipovih dreves je v naši dolini veliko in ob obilni letini, ko lipa dobro medi, se lahko pridela tudi dober lipov med. Čeprav so take letine prej izjema kot pravilo, se vendar kdaj zgodi tudi to.

Kostanjev med

Ta vrsta medu je rjave, jantarne barve, močnejšega, grenkega okusa in ostrega vonja. Grenko aromo mu daje velika količina cvetnega prahu kostanja, prav ta pa mu poleg senzoričnih lastnosti daje še posebno vrednost. Kostanj daje velike količine cvetnega prahu, zato je kostanjev med grenkega okusa. Žal tako kot akacija tudi kostanj v naši dolini ni prisoten in čistega kostanjevega medu čebele ne morejo nabrati.

Smrekov med

Ta vrsta medu je rdečerrjave barve, nežno diši po smoli, njegova aroma je podobna aromi sirupa iz smrekovih vršičkov ali zeliščnim bombonom. Včasih hitro kristalizira. Glede na količino smrekovih dreves v naši dolini bi lahko ob obilnem medenju smreke čebele nabrale tudi čist smrekov med.

Hojev med

Hojev med pridobimo, kadar čebele mano po večini nabirajo na jelki. Ta med je temno sivorjave barve z zelenim odtenkom. Diši po smoli, dimu, po zažganem sladkorju, svežem lesu iglavcev, sirupu smrekovih vršičkov. Kristalizira počasi, in to v velike kristale. Podobno kot za obilne lipove letine velja za hojo. Ko je vreme ugodno, čebelarji v Struški dolini lahko pridelajo čisti hojev med.

Čebele surovin ne nabirajo samo na eni rastlini, zato se večkrat zgodi, da med nima tipičnih značilnosti določene vrste. V tem primeru ga označimo kot cvetlični med ali med iz nektarja oziroma kot gozdni ali manin med.

Cvetlični med

Cvetlični med je po svojih senzoričnih lastnostih lahko raznovrsten, saj so te lastnosti odvisne od vrste cvetov, na katerih so čebele nabrale nektar. Zanj je značilno, da je dokaj svetel, da je po okusu srednje do močno, celo zelo močno sladek in da ima pekoč pookus po sladkem. Cvetlični med lahko precej hitro kristalizira.

Gozdni med

Ker je gozdni med mešanica različnih vrst mane, se lahko vzorci zelo razlikujejo po barvi, vonju, okusu in aromi. Za tovrstni med je značilno, da v njem ne prevladuje nobena vrsta mane ter da sta okusa po sladkem in kislem uravnotežena.

Dobropoljsko-struško dolino prekrivajo travniki in obsežni gozdovi, zato naše čebele pozno spomladi in zgodaj poleti ob ugodnem vremenu naberejo največ cvetličnega medu na nepokošenih travnikih in sadnem drevju. Sredi poletja pa se naše čebelice trudijo nabrati čim več sladke tekočine na različnih drevesnih vrstah. Prav cvetlični in gozdni med sta najpogostejši vrsti, ki ju v naši dolini čebelarji pridelajo.

Poleg vseh prej naštetih vrst medu v Sloveniji pridobivamo tudi manjše količine regratovega medu, medu divje češnje, rešeljkinega medu in medu oljne ogrščice.

Kristalizacija medu

Če je vaš med kristaliziral, nikar ne bodite nejevoljni, saj ste lahko prepričani, da ste kupili naraven in kakovosten med. Kristalizacija medu je povsem naraven pojav, ki se pri medu zgodi prej ali slej in v njem ne povzroča nikakršnih kemičnih sprememb, prav tako pa ne vpliva na njegovo kakovost.

Kristaliziran med utekočinimo v vodni kopeli, vendar moramo paziti, da njegova temperatura ne preseže 40 °C. V nasprotnem primeru lahko poškodujemo ali celo uničimo nekatere njegove sestavine, kot so encimi, hormoni, vitamini itd. V tem primeru bo med izgubil svojo biološko vrednost, kljub temu pa bo še vedno uporaben kot sladilo.

Včasih med kristalizira že v satju, takšnemu pravimo cementni med.

Čebelarji kristaliziran med na poseben način zmešajo in tako dobimo kremni med.

MED ALI SLADKOR?

Sladkor, ki ga uporabljamo v vsakdanji prehrani, je pravzaprav saharoza (disaharid). Naše telo saharoze ne more porabiti kot vir energije, zato jo mora najprej razgraditi v enostavne sladkorje, to je v glukozo in fruktozo. Pri razgrajevanju sodelujejo nekatere encimi, porabljajo pa se tudi vitamini in minerali, ki so za naše telo življenjskega pomena. Poleg tega navadni sladkor pospešuje razvoj kariesa, kožnih bolezni in drugih toksičnih procesov v črevesju. Med po večini vsebuje enostavne sladkorje.

Čebele v naravi nabirajo medicino in mano ter iz njiju proizvajajo med. Tudi medicina in mana po večini vsebujeta saharozo, vendar čebele z dodajanjem svojih encimov povzročijo, da se saharoza razgradi v glukozo in fruktozo ter s tem del naloge opravijo namesto nas. Poleg tega sladkor vsebuje le sladkor, ki je samo vir energije. Med pa poleg enostavnih sladkorjev vsebuje tudi encime, minerale, hormone, rastne snovi in vitamine, vse to pa naš organizem v majhnih količinah vsak dan potrebuje za svoje delovanje. Prav zaradi teh sestavin je med veliko boljše sladilo kot sladkor. In ne nazadnje, pri proizvodnji sladkorja uporabljajo tudi različne kemikalije. Med prečiščevanjem odstranjujejo vlaknine, minerale in vitamine itd., poleg tega pa nam uporaba sladkorja daje prazne kalorije, ki povzročajo bolezni sodobnega časa (debelost, sladkorno bolezen ...). Zmotno je tudi mišljenje, da se vsemu temu izognemo z uporabo rjavega sladkorja. Ta je v primerjavi z belim sladkorjem le nekoliko manj prečiščen.

Nasprotno pa je med popolnoma naraven proizvod čebel, ne vsebuje nobenega konzervansa ali barvila, temveč antioksidante, in deluje protimikrobno.

Med se uporablja kot samostojna jed, že od nekdaj pa se uporablja tudi v ljudski medicini. Iz medu čebelarji predelujejo tudi različne medene pijače.

Vir: Čebelarji se predstavimo, Čebelarstva Slovenije, 2012

NAJ MEDI!

VABILO na izlet po Dolenjskih poteh starinoslovca Jerneja Pečnika

V soboto, **10. septembra 2016**, z odhodom ob 7. uri z Vidma (avtobusna postaja), se bomo podali na izlet po poteh arheološkega izkopavanja halštatskih, latenskih in rimskih ostalin na Dolenjskem, ki jih je neutrudno spravljal na svet naš Jernej Pečnik.

TD Dobropolje

V Grosupljem bomo priključili še nekaj naših gostov in se nato ustavili v Ivančni Gorici na kavici.

Po kavici se bomo zapeljali proti Muļjavi, Zagradcu, Valični vasi, Žužemberku, Dvoru, Soteski, Straži in Prečni do Novega mesta, kjer bo naš drugi postanek (ogled arheološkega oddelka muzeja, sprehod po starem delu mesta).

Na fotografiji stolnica sv. Nikolaja v Novem mestu.

Ker je skoraj sleherni kraj, skozi katerega se bomo peljali, povezan z izkopavanjem ostalin našega Jerneja, bodo informacije podane oz. predstavljene med vožnjo. Vozili se bomo skozi več kot 100 krajev, lokacij Jernejevega izkopavanja. Nikakor ne bomo pozabili omeniti še drugih, nič manj pomembnih zanimivosti.

Po ogledu Novega mesta se bomo odpeljali pod Trško Goro, mimo Otočca, Šmarjeških Toplic, Klevevža in Zbur do Mokronoga, kjer je Jernej nekaj časa prebival in kot prvi odkrival najdbe iz latenske dobe (mlajša železna doba).

Vožnjo bomo nadaljevali do Šentruperta, kjer nas bo čakalo kosilo. Za doplačilo bo možnost degustacije cvičkovega penečega vina.

Od daleč pa bodo vidni tudi kozolci, ki privabljajo vse več obiskovalcev.

Po kosilu se bomo peljali proti Mirni, kjer je Jernej tudi nekaj časa prebival in bil v službi. Zapeljali se bomo tudi v bližino gradu (na fotografiji), ki nosi polno zanimivih zgodb.

Z Mirne nadaljujemo v Trebnje, Dobrnič (po poteh I. J. Barage) in nato po avtocesti do Ivančne Gorice, kjer bo zadnji postanek ob kakšni osvežilni pijači s povzetkom vsebine izleta. ■

Cena za prevoz in organizacijo ter vodenje je **15 € na osebo**.

Iz spoštovanja do Jerneja Pečnika počastite njegov spomin tako, da se čim prej prijavite na izlet. Nekaj mest je še prostih.

Prijave sprejema TD Dobropolje na tel. št.: 041/96 28 23, e-pošto td.dobropolje@gmail.com ali osebno v prostorih TIC-a na Vidmu vsako soboto med 9. in 11. uro dopoldan.

Vsak prijavljeni dobi tudi podroben opis izleta.

Pridite in se družite ter veselite z nami.

Veterani OZVVS Grosuplje na Maistrovem pohodu Cerkvjenjak 2016

Naše romanje na vsakoletni Maistrov pohod v Slovenskih goricah ima že kar dolgo brado. V vseh teh letih smo se Maistrovega pohoda udeležili že osmič. Letos je pohod organiziralo OZVVS Lenart skupaj z Občino Cerkvjenjak.

Jelka Janežič

V soboto, 4. junija 2016, v zgodnjem jutru smo se veterani območnega združenja zbrali pred Gasilskim centrom Grosuplje in se z avtobusom odpeljali proti Štajerski v Cerkvjenjak, ki je, kot je bilo že rečeno, letos organizator tradicionalnega Maistrovega pohoda.

Kot bi prišli domov. Domačini so nas sprejeli na svoj topli gostoljubni način, tako da se je dobra volja, ki smo jo pri-

nesli s seboj, le še povečala.

Po okusnem okrepčilu nas je pozdravil župan občine Cerkvjenjak gospod Marjan Žmavc, nato pa predsednik OZVVS Lenart g. Darko Škerget.

Predsednik Škerget je v svojem govoru poudaril pomen 25. obletnice osamosvojitve Slovenije pa tudi težave, ki jih imamo veterani v teh časih. Sledil je zanimiv kulturni program, ki so ga v večini izvajali mladi, ki so odlično opravili svoje nastope. Bili smo navdušeni.

Kot vsako leto smo skupaj s predsednikom Škergetom zapeli himno.

Sprejem nas veteranov, pozdrav gostiteljev in kulturni program kažejo na odlično sodelovanje med veteransko organizacijo, občino, šolo in vsemi občani teh krajev. Žal pa moramo ugotoviti, da ni povsod tako.

Kmalu smo pod vodstvom vodje pohoda Marjana Rebernika krenili na 9 km dolgo pot. Hodili smo po prelepih Slovenskih goricah, iz Cerkvjenjaka proti vasi Kadrenci skozi Cogetince in naprej v Cenkovo ter tako prispeli nazaj v Cerkvjenjak.

Po poti smo občudovali prelepe kraje, ki smo jih že poznali, vendar so nas spet navdušili. Pomagalo je seveda tudi prelepo vreme, ki je še dodatno prispevalo k naši prešerni volji. Gostitelji so nam med potjo nudili okrepčila, da nismo bili ne lačni ne žejni, na koncu pa smo dobili še okusno malico.

Skratka Štajerci so se spet izkazali na tisti njihov pristrčni način. Seveda se bomo pohodov v Slovenske gorice še udeleževali, čas pa bi bil, da tudi mi povabimo svoje dolgoletne gostitelje v svoje kraje. ■

V tujini je človeku od vsega
najljubša domovina.
(arabski pregovor)

Nihče ne ljubi domovine, ker
je velika, temveč
ker je njegova.
(slovenski pregovor)

Kdor je doma povsod,
nima doma.
(Marcus Valerius Martial)

»Zdenska vas 39 – gori vikend,«

se je glasilo sporočilo na pozivniku, ki nas je gasilce PGD Videm in Zdenska vas 7. julija 2016 ob 4.56 spravilo iz toplih postelj.

Uroš Gačnik, Gasilska zveza Dobrepolje

Še vedno nekoliko v šoku in pod vtisom lepih in globokih sanj, iz katerih te vrže piskajoči zvok, iščeš nogavice, majico ..., na hitro nekaj navlečeš nase in hitiš ..., po glavi pa se podijo misli: Pa ne spet ogenj! Kakšen bo obseg razvitosti požara? Bodo ogroženi sosednji objekti? Kako bo tokrat s požarno vodo? Zdenska vas – vikend? Hm ..., to mora biti nekje v sredini vasi. Le kje bi to bilo, upaš, da se bo kaj od daleč videlo. Hitiš, avtomobilska turbina žvižga, obrati do konca ..., veš, da ne boš sam, hitiš v gasilni dom. Tam je že nekaj gasilcev, z vseh strani prihajajo še drugi, ne gledamo se, samo hitro vlečemo na sebe zaščitno obleko, škornje, čelado, opremo ..., cisterna že naredi izvoz, za njo še kombi z moštvom. Zaradi zgodnje ure in prazne ceste tokrat samo s svetlobnimi znaki brez sirene, v avtu je čutiti vznemirjenje, negotovost, kaj nas čaka, kratko se delijo povelja in naloge, medtem prvi stiki z regijskim centrom za obveščanje (112), čas za še kako koristno informacijo, napotek in že smo tam. Hitra ocena požara nam pove, da je bilo gorenje v notranjosti brunarice že dalj časa prisotno, plameni so se že prebili skozi leseno steno in strop, začnemo gasiti, re-

ševati, kar se rešiti da. Ogenj je pogasjen, jeklenka iznesena, trudimo se pogasiti in zadušiti še zadnje iskre, ki netijo leseno brunarico. Zaključimo in se vrnemo v gasilni dom. Utrujeni, toda veseli, da ni bilo še huje, česar smo zadnje čase že kar nekoliko navajeni. Uredimo zaščitno obleko, očistimo najnujnejše, pripravimo vozila in opremo za morebitno posredovanje. Sledita še kratka analiza dogodkov ter hiter razpust enote. Smejemo se različnim opravam, ki nam jih je uspelo navleči nase, nekateri še v pižamah, drugi samo v kratkih hlačah ..., še

sreča, da je bilo toplo ☺. Vsem se namreč že mudi v redne službe. Dogovorimo se, da se dobimo v večernih urah, kjer bomo temeljito očistili in pripravili opremo ter se tako temeljito pripravili na naslednji klic »Na pomoč!«.

Vročega popoldneva, 23. junija ob 16.26, je operativne gasilce PGD Hočevje presenetil poziv na intervencijo gorečega vozila na relaciji Hočevje–Krk. Čeprav je bila odprta sezona košnje,

so izvozili v dobrih petih minutah s 5 operativci ter obema voziloma GVGP-2 in GVM. Po prihodu na kraj požara so PGD Krka že začeli gasiti. Skupaj z njimi so člani PGD Hočevje omejili ter uspešno pogasili požar, vendar pa je kljub hitremu posredovanju avto pogorel do konca. Pri gašenju so bili izre-

dno previdni, saj je imel avtomobil vgrajen dodaten plinski pogon. Vpoklicana so bila tudi osrednja društva PGD Videm, PGD Zdenska vas, PGD Stična, vendar njihova pomoč ni bila potrebna.

PGD Hočevje je intervencijo zaključilo ob 17.15. ■

Prostovoljno gasilsko društvo Zdenska vas
vabi na

slovesnost **ob praznovanju 90-letnice društva,** **ki bo v soboto, 20. 8. 2016,**

na vadbenem poligonu poleg gasilskega doma v Zdenski vasi.

Prireditve se bo začela **ob 19. uri**
s slavnostno povorko gasilcev
iz središča vasi proti gasilskemu domu.

Po prireditvi sledi velika vrtna veselica z bogatim srečelovom.
Za hrano in pijačo bomo poskrbeli domači gasilci.

Zabavala nas bo skupina **Calypso.**

Se vidimo v Zdenski vasi.

Državno mladinsko gasilsko tekmovanje Koper 2016

Tekmovalna enota mladink PGD Zdenska vas si je v lanskem letu na občinskem in regijskem tekmovanju izborila nastop na državnem mladinskem gasilskem tekmovanju. Najboljše mladinske tekmovalne enote so se letos zbrale v Kopru, in sicer v nedeljo, 12. 6. 2016.

PGD Zdenska vas

Priprave so se začele že nekaj mesecev pred tekmovanjem, saj smo želeli tekmovalno enoto čim bolje pripraviti. Dnevi so hitro minevali in kaj kmalu je napočil dan, ko nas je pred 6. uro zjutraj zbudila budilka, ki je naznanjala odhod na tekmovanje. Ob 6. uri smo tekmovalke, mentorji in navijači krenili proti Kopru. Tam so nas pričakali sončno vreme in veliko mladih gasilk in gasilcev, saj je bilo tekmovanje že v polnem teku. Na hitro smo si ogledali prireditveni prostor, nato pa je prišel čas za nastop naših tekmovalk. Najprej vaja z ovirami, nato štafeta in nazadnje še razvrščanje.

Pri vaji z ovirami smo imeli nekaj smole, saj smo dobili nekaj kazenskih točk. Je bilo pa zato toliko boljše na štafeti in razvrščanju. Vsekakor je tekmovalkam uspel dober nastop in z optimizmom smo odšli na kosilo v bližnji Ankaran. Po kosilu smo imeli do razglasitve še veliko časa, ki smo ga izkoristili za sprehod po plaži in tudi skok v toplo morje. Okoli 16. ure smo se vrnili v Koper, kjer je bilo že vse pripravljeno na svečano razglasitev rezultatov na stadionu Bonifika.

Zaradi grozečih oblakov, ki so se zbirali nad stadionom, so razglasili le najboljših deset v posamezni kategoriji. Našim tekmovalkam se ni uspelo uvrstiti med deset najboljših,

zato smo z nestrpnostjo čakali na objavo rezultatov na uradni spletni strani Gasilske zveze Slovenije. To smo dočakali med vožnjo proti domu. Mladinke PGD Zdenska vas so dosegle zelo dober uspeh, saj so zasedle 19. mesto v konkurenci 44 enot, zaradi česar so prejele tudi srebrno značko. ■

Odlični rezultati Urške Vidrih na mednarodnih atletskih tekmovanjih

Mlada obetavna atletinja Urška Vidrih, doma iz Četeža, je v juliju tekmovala na dveh pomembnih mednarodnih tekmovanjih. Na začetku meseca je postala balkanska prvakinja v teku na 400 metrov, sredi meseca pa je tekmovala na evropskem prvenstvu za mlajše mladince v Gruziji. Tudi tam je nastopila odlično in z novim osebnim rekordom osvojila 14. mesto.

Bojan Novak

Balkanijada ali Balkansko prvenstvo v atletiki je priznано atletsko tekmovanje. V članski kategoriji ima že bogato zgodovino, zadnja leta pa se je paleta balkanskih prvenstev še obogatila. Tako so svojo balkanijado dobili tudi mlajši mladinci in mladinke. Srbsko mesto Kruševac je bilo prvi julijski konec tedna prizorišče atletskih tekmovanj za mlajše mladince in mladinke. Balkansko atletsko zvezo (ABAF) združuje 17 držav, poleg Slovenije so v njej še Albanija, Armenija, Bosna in Hercegovina, Bolgarija, Hrvaška, Ciper, Gruzija, Grčija, Izrael, Kosovo, Makedonija, Moldavija, Črna gora, Romunija, Srbija in Turčija.

Slovenijo je na tekmovanju predstavljalo 15 mladih atletov, od tega 9 deklet. Dekleta so dosegla kar 6 medalj. Urška Vidrih je, na krilih osvojenih norm za evropsko prvenstvo za mlajše mladinke, odtekla stadionski krog najhitreje med 14 tekmovalkami. Čas 56,87 je zadostoval za zlato. Drugo mesto je osvojila Hrvatica Marissa Bura (57,04), tretje pa Srbkinja Katarina Sekulić (58,17).

Urška je po uspehu povedala:

Preden sem šla v Srbijo, mi je trenerka govorila, da bo treba za medaljo teči okrog 56 sekund in da sem blizu. Ko smo prišli v Srbijo in ko sem videla startno listo, sem že vedela, da imam možnosti za stopničke, kajti imela sem drugi najboljši rezultat. To je bil velik pritisk name. Ko sem hodila proti startu, sem čutila živce, a vedela sem, da imam veliko domačih ob sebi, saj so navijali zame. A ko sem krenila iz startnega bloka, po parih korakih nisem več čutila živcev. Ko sem prišla prva v cilj, se sploh nisem zavedala, da sem najboljša. Z rezultatom sem

bila zadovoljna in potrebovala sem nekaj minut, da sem se zavedela, da sem balkanska prvakinja.

Sledil pa je višek sezone – evropsko prvenstvo za mlajše mladince in mladinke, ki ga je od 14. do 17. 7. gostil Tbilisi (Gruzija). Urška je nastopila v teku na 400 metrov. Na startni listi je bilo kar 28 tekmovalk iz vse Evrope. Razdeljene so bile v štiri predtekmovalne skupine, iz katerih so se v polfinale uvrstile najboljše tri iz vsake skupine in še najhitreje štiri po času.

Urška je tekla v tretji predtekmovalni skupini in se z izboljšanim osebnim rekordom (1:01,88) po času uvrstila v polfinale. Tam ji ni uspelo še enkrat popraviti osebnega rekorda, je pa osvojila končno 14. mesto na evropskem prvenstvu, kar je izreden uspeh.

Sicer pa se je številčna slovenska ekipa (22 deklet in 15 fantov) v domovino vrnila z dvema srebrnima medaljama (Eva Pepelnak v troskoku in Maja Bedrač v skoku v daljino).

Po prihodu domov si je Urška Vidrih vzela nekaj časa in za bralce Našega kraja razkrila nekaj vtisov.

Urška, za tabo je evropsko prvenstvo za mlajše mladinke. Kako si doživela Tbilisi?

Ja, res je. To je ena izkušnja več v mojem življenju in želim si, da bo še veliko takih in podobnih.

Si zadovoljna s svojimi rezultati? Izboljšanje osebnega rekorda je verjetno vedno poseben dogodek.

Ja, sem zadovoljna, ker sem izboljšala osebni rekord v kvalifikacijah in se s časom 61.88 uvrstila v polfinale. Tja se je težko uvrstiti. S polfinalnim tekom sem tudi zadovoljna, klub temu da nisem odtekla še enega osebnega rekorda, saj je

bilo pri 44 stopinjah teči zelo naporno.

Kaj te še čaka v letošnji poletni sezoni?

Po evropskem prvenstvu sem si vzela 1 teden odmora, saj sem bila zelo utrujena. A veliko časa za počitek nimam, saj imam 31. avgusta že tekmo v Velenju in se je treba pripraviti. Tekme se nadaljujejo tudi še v septembru.

Sicer rada potuješ (s tekmovanja na tekmovanje)?

Ja, rada. Zadnja dva meseca sem imela vsak konec tedna tekmovanja po Sloveniji in v tujini. Upam, da bom še veliko

prepotovala, največ pa želim potovati v tujino.

Boš spremljala letošnje olimpijske igre? Atletiko?

Ja, bom. Upam, da bom čez 4 leta tudi jaz stala na startu olimpijskih iger v Tokiu.

Imaš kako vzornico?

Ne, nimam. Imam pa za letošnjo sezono še en cilj, in sicer da bom odtekla normo za evropsko prvenstvo za starejše mladinke.

Urška, hvala. Še enkrat čestitke in srečno in predvsem hitro naprej. ■

Tekači ŠD Dobrepolje na poletnih tekaških dogodkih

V Sloveniji imamo zelo razvejano mrežo množičnih rekreativnih tekaških prireditev. V poletnem času so se tekači ŠD Dobrepolje množično udeležili 15. teka po Lončarji in Nočne 10ke na Bledu.

Bojan Novak, Eva Drobnič

Tek po Lončarji v Dolenjo vas pri Ribnici vsako leto na prvo julijsko soboto privabi kar veliko številno ljubiteljev teka. Organizatorji imajo široko ponudbo tekov – za otroke teka na 300 in 600 metrov, rekreativni tek na 2 kilometra in glavni tek na 9,4 kilometra. Zadnji tek je vključen tudi v Dolenjski pokal, v katerem tako uspešno nastopa naš občan Jože Šuštar. Tek na 9,4 km se je skupno udeležilo nekaj več kot 200 tekačev in tekačic, od tega osem članov ŠD Dobrepolje. Spet se je odlično odrezal

Jože Šuštar, ki je z 32:46 osvojil drugo mesto v absolutni kategoriji in prvo mesto v svoji starostni kategoriji.

Petra Grandovec je zmagala v svoji starostni kategoriji, v absolutni konkurenci pa osvojila 4. mesto. Vesna Ponikvar je osvojila peto mesto v kategoriji in dvanajsto absolutno. Tudi drugi tekači so v vročem poletnem vremenu dali vse od sebe in se približali svojim rekordnim dosežkom. Na teku so sodelovali še Janja Babič, Alojz Kuplenk, Frenk Mustar, Sebastjan Groznik in Peter Žnidaršič. Otroškega teka na 300 metrov se je udeležil Jon Novak.

Blejska Nočna 10ka je eden najbolj znanih in množičnih tekov v letu. Start teka je ob 22h, trasa pa poteka po sprehajalnih poteh in cestah okoli Blejskega jezera. Za tek vlada veliko zanimanje, tako da se je treba nanj prijaviti že v spomladanskih mesecih, organizatorji pa omejijo število nastopajočih na 3000. Letošnjega teka se je udeležilo rekordno število tekačev ŠD Dobrepolje, kar 23.

Tek je bil jubilejen, saj je potekal že deseto leto zapored. Letos smo tekli okoli jezera v drugo smer kot prejšnja leta, kar je pri nekaterih tekačih vzbujalo nemalo zaskrbljenosti, češ da bomo zdaj pa ves čas tekli po hribu navzgor. Na koncu so bila mnenja deljena, nekaterim sprememba ni odgovarjala, drugim je bil všeč sicer edini, a zelo dolg klanec navzdol. Tiste stvari, ki delajo ta tek nekaj posebnega, pa se niso spremenile. Še vedno smo tekli v temi in le na vsake toliko časa je med nami privijugala svetloba naglavne svetilke katerega od tekačev. Še vedno nas je ob poti na enem delu spodbujala godba in na drugem udarni rock ritmi, ves čas pa so nas z aplavzi in vzkliki podpirali tudi navijači. Še vedno nam je Blejsko jezero skoraj celotno pot s svojim odsevom jemalo dih in dajalo novih moči za premagovanje kilometrov. In še vedno nas je v cilju pričakala pristna blejska kremšnita, ki nas je vse znova prepričala, da je na Bledu to, da »dirjaš k' nor'c«, na koncu pošteno poplačano. ■

Dobrepoljska teniška liga v polnem razmahu

Bojan Novak

Letos pod okriljem ZŠO Dobrepolje poteka teniška liga (piramida), ki je pravi športni hit, saj je bilo v dobrih dveh mesecih kljub slabemu vremenu (maj, junij) odigranih že več kot 180 dvobojev. 15. julija je prvo mesto pripadalo zimzelenemu Boštjanu Strnadu, v ligi pa sodeluje 28 igralcev. Več informacij o ligi si lahko preberete na spletni strani ZŠO Dobrepolje (pod zavahkom tekmovanja – občinska tekmovanja).

Bliža se največji športni dogodek leta – poletne olimpijske igre Rio 2016

Bojan Novak

Od 5. do 26. avgusta bodo v Riu de Janeiru potekale poletne olimpijske igre, 31. olimpijada moderne dobe. To bodo prve olimpijske igre v Južni Ameriki. Ljubitelji športa bomo lahko spremljali več kot 10.000 športnikov iz 206 držav, ki se bodo pomerili v 42 različnih športih.

Slovenska zastava bo na odprtju v rokah izkušenega jadralca Vasilija Žbogarja (za Slovenijo je osvojil že dve olimpijski medalji), na stadion pa bo popeljal 59 slovenskih športnikov. Doslej so naši športniki na poletnih igrah osvojili že 34 olimpijskih medalj, letos pa naj bi največ možnosti za osvojitve kolajne imeli kanuist Benjamin Savšek, kanuistični dvojec Božič in Taljat ter judoistka Tina Trstenjak. Zanimivo bo spremljati moško rokometno reprezentanco, ki ima velik potencial.

Še nekaj zanimivosti o letošnjih igrah (podatki Olimpijskega komiteja Slovenije):

Število športnikov: več kot 10.500

Število športnih panog: 42

Število disciplin: 306

Število sodelujočih držav: 206

Število vstopnic: 7,5 milijona

Uradna maskota: Vinicius

Moto iger: Live Your Passion (Živi svojo strast)

Število spremljevalcev: več kot 8.500

Število novinarjev: več kot 20.000

Število prostovoljcev: več kot 50.000

Spletna stran iger: <https://www.rio2016.com/en>

Vodja slovenske delegacije: Iztok Čop

Za nas bodo letos še kako zanimive tudi paraolimpijske igre, ki bodo v Riu na sporedu med 7. in 18. septembrom. **Slovenija bo zastopala tudi naša občanka Veselka Pevec, ki se bo pomerila v streljanju.** Pogovor z njo pred odhodom na igre si boste lahko prebrali v naslednji številki.

Stiskajmo pesti za svoje športnike!

Konec avgusta prinaša nadaljevanje futsal lige

V petek, 26. avgusta, se bo s tekmami 10. kroga nadaljevala letošnja občinska futsal liga. V jesenskem delu bo odigranih pet krogov.

V Kmpoljah bomo 26. 8. videli tekme po naslednjem razporedu:

18.30	ŠD KOMPOLJE – K TEAM	-	ŠD DOBREPOLJE SNEŽAK
19.15	ŠD PONIKVE	-	OUTSIDER ŠD STRUGE
20.00	ŠD PREDSTRUGE	-	GALAXY TEAM
20.45	A`JE TO!? ŠPORT DESIGN	-	KMN ZAPOTOK

ŠD Dobrepolje v sodelovanju z **Zvezo športnih organizacij Dobrepolje** in **Občino Dobrepolje** prireja

1. občinsko prvenstvo občine Dobrepolje v ODBOJKI NA MIVKI

Tekmovanje bo potekalo na igrišču za odbojko na mivki v Rekreativnem centru Gmajna (pri Bruhanji vasi)

v nedeljo, 28. avgusta 2016, od 13.00 naprej.

Pravila in informacije:

Tekmujejo pari, ekipo pa lahko sestavljajo največ trije člani. Ekipe so lahko tudi mešane glede na spol. Sodelujejo lahko samo občani in občanke občine Dobrepolje.

Prijavnine ni!

Žreb bo izveden neposredno pred začetkom tekmovanja. Vsaka ekipa bo odigrala vsaj dve tekmi. Najboljše ekipe bodo nagrajene z medaljami.

Predprijave in informacije na 031 536 121 (Bojan Novak) ali na novak.bojan1@siol.net.

Romanje struških faranov v Prekmurje

Ljudje sedaj potujemo, kot še nikoli v zgodovini. Morda zato, da bi našli kraj veselja, zadovoljstva in miru? Pa je vse zaman in težko je najti mir in zadovoljstvo, če miru ni v nas samih in v odnosu z Bogom in ljudmi. V soboto, 2. julija, smo se, v zavedanju, da smo v svetem letu božjega usmiljenja, pod geslom »ODPUSTI, OPROSTI – GREMO SKUPAJ NAPREJ« odpravili na župnijsko romanje v Prekmurje.

Terezija Zupancič

»Če hočemo imeti lep dan, podajmo bližnjemu svojo dlan. Odprimo še svoje srce in uho, pa bo brez težav lepo šlo,« nam je že za jutranjo dobrodošlico na srce položil naš župnik, gospod Marinko Bilandžić.

Vožnja, čeprav dolga, je lahko zelo koristna, saj se v tem času lahko duhovno dobro pripravimo in vase posrkamo vse, kar nam Stvarnik ponuja: sosedna avtobusu, skupino, s katero boš preživel dan, dobrega voznika in vodiča, ki zna prisluhniti človeškim željam in potrebam, obenem pa je še duhovni voditelj. Molitev in petje, smeh in veselje, da smo skupaj, se kmalu spremenijo v zahvalo Stvarniku za vse prečudovito stvarstvo, ki nam je položeno pred oči. Samo človeku pripada dar občudovanja, rastline in živali tega ne zmorejo. Zavestno se odločim, da hočem občudovati to stvarstvo, saj me napolni z mirom in srečo ter mi razširi srce. Zato sem z drugimi romarji iz srca zapela pesem oziroma molitev *Ko zjutraj vstanem, se obrnem k Jezusu in rečem – VES MOJ DAN JE ZA TE.*

Že na začetku romanja smo vlekli listke, na katerih so bila zapisana imena vseh romarjev, z naročilom, naj za osebo, ki bo napisana, molimo. Pri tem si samodejno tudi malo bolj pazljiv in odgovoren do te osebe.

Šent Andraž v Halozah je župnija, ki že meji na Hrvaško. V naselju Zgornji Leskovec je bila župnijska cerkev, posvečena sv. Andreju, zgrajena že pred letom 1545. Notranjost baročne cerkve je bogato poslikana s freskami. Cerkev stoji na štirih stebrih, na vsakem je freska, ki predstavlja: rojstvo, trpljenje, vstajenje in sodbo. Župnija ima približno 1500 vernikov.

Na najvišji vzpetini (504 m) stojita dve podružnični romarski cerkvi. Ena je posvečena svetemu Avguštinu, druga, le tri metre od meje s Hrvaško, pa sveti Mariji Magdaleni. Ob romarskih shodih združujeta vernike z obeh strani meje.

Župnik Edvard Vajde, ki je v tej župniji že 19. leto, z našim župnikom pa se poznata že iz prvega letnika bogoslovja, nas je ob deveti uri pristrčno sprejel in najprej popeljal v cerkev, da smo si ogledali ta haloški biser in tukaj darovali sveto mašo.

V izredno akustični cerkvi je naša pesem še lepše počastila Boga, kot bi ga sicer, in božja beseda nam je spregovorila v berilu, ki ga je Pavel pisal Efežanom 4,32: »Bodite drug do drugega dobrosrčni in usmiljeni ter drug drugemu odpuščajte, kakor je tudi vam Bog milostno odpustil v Jezusu Kristusu.«

Pa saj to je v bistvu geslo našega romanja! Kako pomirjujoče je sledil naš odpev: »Gospod nam je vir miru«, ko smo prisluhnili Psalmu 85, ki nam sporoča: »Gospod bo dal blagoslov in naša dežela bo obrodila svoj sad.«

Gospod, hvala Ti za prečudovito deželo Slovenijo, za raj pod Triglavom, za žitnico naše domovine. Brezmejna ravnina Prekmurja, obdelana in urejena, rodovitno pogrnjena miza, na kateri ne bo zmanjkalo kruha, saj se je letošnja žetev tukaj že začela.

Po okusni malici smo bili namenjeni v Mursko Soboto – v stolnico, posvečeno svetemu Nikolaju. Letos obhajajo desetletnico škofije in murskosoboški škof msgr. dr. Peter Štumpf nas je že pričakoval. Srečna in vesela sta se objela sošolca iz semeniških dni. Gospod škof nam je posvetil svoj čas in v pojoči štajerski govoric natresel veliko modrih besed ter odgovarjal na naša vprašanja. Lepo se je srečati z nekom, ki kljub visokemu položaju na hierarhični lestvici in doktorskemu nazivu ostaja preprost, odprt in dostopen ljudem. Oseba, v vseh pogledih vredna spoštovanja!

Lepo nas je sprejel in povabil v stolno cerkev svetega Nikolaja, ki je stara »šele« 103 leta. V to cerkev redno prihaja gospa, ki ima 107 let, je še zelo dobrega zdravja in spomina. »Le kolo smo ji morali skriti, da ni v preveliki nevarnosti,« se je pošalil gospod škof.

Veliko nam je povedal o zgodovini Prekmurja, cerkve, jezika ... Že iz 16. stoletja so rokopisi v knjižnji prekmurščini, ki je edini knjižnji jezik v slovenskem jezikovnem območju, ki je ostal po oblikovanju

enotnega slovenskega knjižnega jezika. Najbolj so jo ohranjali evangeličani. Gospod škof nam je povedal, da je kralj Ladislav izdal dekret o obvezni udeležbi pri nedeljski sveti maši. Če niso mogli priti vsi, je vsaj župan vasi moral priti k maši, sicer je bil tepen, pa še vola so vzeli za kazen. Pri današnji svobodi odločanja si ta dekret zelo težko predstavljamo. Povedal je, da dobro sodelujejo z Madžari in porabskimi Slovenci.

Lani so odprli Lazarjev dom in vsak dan dobi topel obrok 80 ljudi v stiski. V škofiji je velika brezposelnost, veliko malih obrtnikov je propadlo in z njimi so v hudih stiskah cele družine. Zato cerkev čaka na ugodnejši čas, da poslika ali z mozaiki polepša notranjost cerkve, ki deluje nekoliko prazno. Ubogi so prvi – to je drža pravih ljudi!

Ker je ravno zvonilo poldan, smo z gospodom škofom odmolili angelsko češčenje in se po prisrčnem slovesu spet podali na pot – tokrat v Odrance na zelo okusen bograč.

Odranci so največja prekmurska vas, ki je prvič omenjena leta 1322. V samem središču ob glavni cesti stoji cerkev, ki z nenavadno arhitekturo privablja obiskovalce, posvečena pa je sveti Trojici. Osmerokotna cerkev je bila zgrajena šele leta 1967, čeprav so se za novo cerkev odločili že leta 1946. Načrte za cerkev je naredil arhitekt Valenčič, učenec Jožeta Plečnika, notranjost cerkve pa je poslikal akademski slikar in duhovnik Stane Kregar. V Odrance je po škofovem naročilu 1. 11. 1945 prišel Alojzij Kozar starejši z naročilom, naj oblikuje novo župnijsko občestvo in si prizadeva za gradnjo župnijske cerkve. Skupaj z verniki je preho-

dil težek križev pot, ko je tedanja oblast z vsemi sredstvi ovirala gradnjo cerkve. Niso ga zlomili ne zapor, ne kazni, ovire, niti nesreča z osmimi smrtnimi žrtvami. Ostal je pokončen in zvest svojemu poslanstvu, oznanjal je tudi s pisano besedo. Bil je človek, trdno naslonjen na Boga, zato je v ljudeh lahko krepil upanje, ki je neuničljivo, utrjeval vero in vnel ljubezen. Božji služabnik Alojzij Kozar je bil zavzet dušni pastir, odličen vzgojitelj, graditelj cerkva, pisatelj s srcem (povesti, romani, črtice, pesmi, dramska besedila, drugi zapisi).

Med drugim je v knjigi *Neuničljivo upanje* opisal povojne dogodke v Odrancih, gradnjo cerkve, nesrečo, zapor ... Branje odlomkov iz te knjige smo poslušali tudi med vožnjo na avtobusu, tako da so nam ti dogodki postali bližji in razumljivejši.

Alojzij Kozar mlajši, nečak Alojzija Kozarja starejšega, ki sedaj upravlja župnijo Odranci, nas je pričakal v cerkvi in nam povedal veliko zanimivega. Med drugim tudi to, da je bil njegov stric prvi naslednik umorjenega župnika v Veliki Polani, Danijela Halasa. Leta 1995 je objavil dve literarni zgodbi o Halasovi mučeniški smrti in s tem spodbudil ne le postopek za njegovo beatifikacijo, temveč tudi bogato in pestro dogajanje.

In naša naslednja romarska postaja je bil križev pot v Hotizi, ki je postavljen na mestu, kjer je božji služabnik Danijel Halas, rojen leta 1908 v Črenšovcih, 16. 3. 1945 prehodil pot od glavne ceste na Hotizi do reke Mure, kjer so ga ustrelili. Ob tej poti že nekaj let poteka molitev križevga pota. K bolj zbrani molitvi nam pomagajo križi na posameznih postajah.

Križi so izdelani iz umetnega kamna, prav tako spomenik na Halasovem grobu. Vsak križ je drugačne oblike in predstavlja vsebino posamezne postaje, ki govori o Jezusu in Danijelu Halasu pa tudi o nas. V križe so vdeleni kamni iz Mure. V prvi križ en kamen, v drugega dva in tako naprej. Okolica posameznega križa je urejena tako, da so temelji postavljeni v obliki črk, ki skupaj dajo misel: POT V VEČNO ŽIVLJENJE. Ob vsakem križu pa je postavljena plošča z besedilom in sliko določene postaje.

Zadnji križ je oblikovan kot vrata, ki pomenijo prehod. Vrata so zaznamovana s križem. Skozi vrata smrti je Jezus vstopil v novo življenje. Skozi ta vrata je vstopil tudi božji služabnik Danijel Halas v novo življenje. Skozi vrata smrti vsi vstopamo v novo življenje.

Sonce je že začelo izgubljati svojo moč, ko smo se vrnil v avtobus in se odpravili proti domu. Pod vtisom vsega videnega in slišane v tistem dnevu smo na poti domov še hvaležno počastili Marijo s petimi litanijami Matere božje.

Prav na koncu pa nas je čakalo še eno veselo opravilo. Razkrili smo, katero ime smo imeli napisano na listku. Naša imena pa niso zapisana samo na listku, ampak tudi v srcih ljudi, ki so danes za nas še posebej goreče molili. Predvsem pa smo veseli, da so naša imena zapisana v nebesih. Tudi to je bilo eno od tistih dejanj nevidnih božjih niti, ki nas je še bolj povežalo in razveselilo, in domov smo se vrnil duhovno še bogatejši. Osebi, za katero smo molili, smo izročili tudi simbolno darilce. Čudovite kombinacije so se odkrile, veliko smeha in pristnih objemov, morda celo kakšna solza sreče je bila v naši sredi s to preprosto, a lepo igro. Po dveh romanjih sta v moje molitve vključeni dve imeni. Bog, daj, da bi jih bilo še več – romanj in imen!

Hvala gospodu župniku, da nam je organiziral to romanje in pokazal ta večini neznani del lepe Slovenije. Hvala pa tudi vozniku avtobusa gospodu Francu Grmu, ki nas je tudi tokrat lepo in varno vozil.

Preživeli smo duhovno bogat dan, v katerem ni manjkalo molitve, petja in veselja drug nad drugim.

Bogu hvala in vsem, ki so k temu kakor koli pripomogli, in zato spet kličemo: »Na veselo snidenje na prihodnjem romanju.« ■

Foto: Franci Novak

*Usoda kruta je hotela, tebe nam je vzela,
odselil si se tja, kjer ni več trpljenja ne gorja,
izpil grenki kelih si do dna v življenju svojega,
odkar utihnil je tvoj glas
žalost in bolečina domujeta pri nas.*

Z bolečino v srcu sporočamo, da nas je v 78. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, tast, ata in stric

ANTON ADAMIČ

iz Podgore
1937–2016.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja, besede tolažbe, za podarjene sveče ter za darovane svete maše.

Zahvala gospodu župniku Francu Škulju za lepo opravljen pogrebni obred ter kaplanu za sveto maziljenje.

Zahvaljujemo se tudi Danici Bambič za organizacijo pogreba, Pavlini Novak za vse molitve in društvu čebelarjev Dobrepolje za poslovljni govor.

Prav tako se zahvaljujemo vsem tistim, ki ste našega ata v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

»Kogar imaš rad, nikoli ne umre. Le daleč, daleč je.«

Žalujoci:
njegovi domači

Upanje. Ko je težko, ko se bojiš, padaš ..., takrat zaživiš. Praviš: Vztrajaj, bodi pogumen, uspelo ti bo. Kažeš nam nekdane zmage in cilje pred nami. Ostani naša luč.

*

Domnevam, da poznaš trenutke, ko se zdi vse brez smisla, ko se ti nič ne da ...

Zato te vabim, da skušaš to premagati, da boš zadovoljen, vesel. Potrudi se, spleča se!

*

Zakaj bi ob naših bolečinah pomilovali sebe in druge? Ali ni bolje dati smisel bolečini, se iz nje kaj naučiti, drugim pa stati ob strani in verjeti vanje?

Mateja Debeljak, Misli za lepši dan

*Ljubila si zemljo,
bila njej si predana,
a prišel je dan,
ko v njej boš počivala.
In v naši zavesti
prižgala lučko spomina ...*

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in stare mame

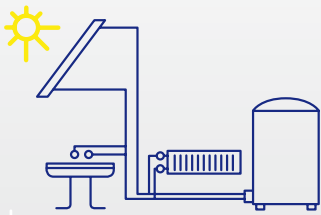
MARIJE ŽNIDARŠIČ

(9. 1. 1928 – 18. 6. 2016)
iz Hočevja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč, izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter svete maše, ki ste jih darovali za mamo. Posebna zahvala ge. Angeli Novak in Tončki Koželj za molitev v poslovljni vežici ter sosedu Mariji Gorjup za obiske mame v času njene bolezn. Hvala g. Marjanu Pajk za zvonjenje, ge. Danici za pomoč pri organizaciji pogreba, moškemu pevskeemu zboru ter g. župniku za lepo opravljeno pogrebno svečanost. Posebna zahvala Onkološkemu inštitutu za nesebično pomoč v njenih najtežjih trenutkih.

Še naprej jo priporočamo Bogu v molitvi.
Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej,
vsi njeni.

SANITAR d.o.o.

Vojkova 58, Ljubljana

TEL: 01/568 27 29

GSM: 031/622 542

041/622 542

E-MAIL: info@sanitar.si

Izdelava vseh vrst ogrevalnih sistemov na ključ (solarni sistemi, toplotne črpalke, peleti, drva, plin, olje)

Izdelava vseh vrst strojnih instalacij (vodovod, plin, ogrevanje)

Adaptacije celotne kopalnice z vsemi obrtniškimi deli

ZA BREZPLAČEN OGLED IN SVETOVANJE
pokličite **041/622-542 (Borut)**
ali **031/622-542 (Vojko)**.

blesk

WWW.BLESK2.SI

SEBASTJAN POGORELEC, BUKOVICA 2, 1310 RIBNICA

KONTAKT:

T://051-334-826

T://01-836-99-33

E://INFO@BLESK2.SI

- Toplotno izolacijske fasade
- **Z nami do subvencije ekosklada (do 2.400 €)**
- Celotna izolacija ovoja stavbe:
 - fasada
 - izolacija podstrešja (volna, celuloza)
 - dobava in montaža oken (RAL montaža)
 - hidroizolacija in izolacija sten v zemlji
 - sanacija kapilame vlage (vdor vlage iz tal)
- **Z nami do subvencije ekosklada (do 7.000 €)**
- Brezplačna 3d vizualizacija vašega objekta

- Adaptacije, prenove (stanovanjski, poslovni objekti)
 - slikopleskarska dela
 - polaganje talnih oblog (parket, PVC, epoksi)
 - keramičarska dela (prenova kopalnic)
- Gradbena in zaključna dela
 - manjša zidarska dela
 - ureditev okolice (tlakovci, škarpniki)
 - čistilni servis (redna in generalna čiščenja)

EKOSKLAD SUBVENCije 2015

- brezplačna priprava dokumentacije
- krediti + subvencije

ZAGOTAVLJAMO

- visoka kakovost storitev
- konkurenčne cene
- 100% zadovoljstvo strank

Rigler

T: 01 7807 065

M: 041 990 868

AVTOKLEPARSTVO
VULKANIZERSTVO

KOMPOLJE 77
1312 DOBREPOLJE

- **POPRAVILO IN CENITEV VOZIL ZA VSE SLOVENSKE ZAVAROVALNICE**
- **BREZPLAČNO NADOMESTNO VOZILO**
 - VULKANIZERSTVO
- **POPRAVILO VOZIL NA RAVNALNI MIZI**
 - SERVIS VOZIL
- **PRIPRAVA VOZILA NA TEHNIČNI PREGLED**
 - **POLNJENJE IN POPRAVILO KLIMATSKIH NAPRAV**
 - IZPUŠNI SISTEMI
 - AVTODIAGNOSTIKA
 - AVTOVLEKA
 - POMOČ NA CESTI

Na voljo tudi:

- ALU in jeklena platišča, pnevmatike za osebna, poltovorna, kombinirana, kmetijska vozila ter pnevmatike za motorje, zračnice, akumulatorji, brisalci in drugi avtodeli.

OB SERVISU KLIMATSKJE NAPRAVE BREZPLAČNA DEZINFEKCIJA

BRATA TOMŠIČ

Matej 031 461 933

Stane 041 929 388

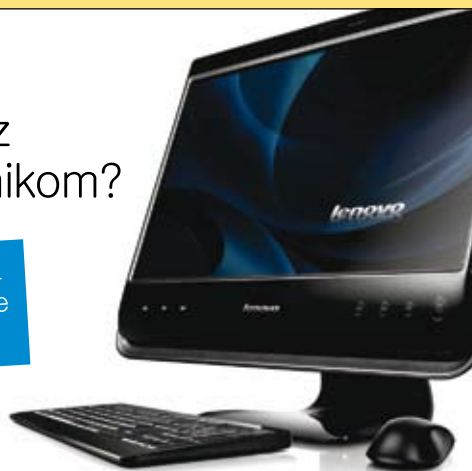
Krovstvo - strešno kleparstvo,
suhomontažna gradnja - knauf,
slikopleskarske storitve,
polaganje izolacije, barvanje opaža, ...

info@brata-tomsic.si

www.brata-tomsic.si

Težave z računalnikom?

Ogled obstoječega stanja in svetovanje brezplačno!

Prodaja, servis

in vzdrževanje računalniške opreme za podjetja in fizične osebe.

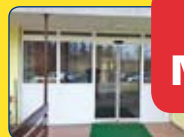

Boris Kaplan s.p.
Predstruge 95
1312 Videm-Dobropolje
Informacije 051/417-022
boris.kaplan@junitech.si

VERJETNO NAJBOLJŠE OKNO V EVROPI!!!

bluEvolution – nova generacija oken

AKCIJSKE CENE ZA NOVOGRADNJE!

Z VAMI ŽE 15 LET

PRIBA OKNA d. o. o.,
Kompolje 68, 1312 Videm-Dobropolje
Telefon: 01/510-55-30,
faks: 01/510-55-31
Barbara Štefanc, gsm: 041/449-334
Primož Štefanc, gsm: 041/402-780

RAZSTAVNI SALON IN PROIZVODNJA:
Javorškova ulica 3, 1315 Velike Lašče
Delovni čas:
od pon. do pet od 8. do 17. ure,
ob sobotah po dogovoru

OKNA PRIBA

priba@amis.net • www.priba-okna.si

STEKLARSTVO HREN

Peter Hren s.p., Gradež 14, 1311 Turjak, GSM: 031/356 668

Storitve:

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Kopelit steklo za delavnice
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve
- Intervencija 24 ur na dan

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarška 3, 1310 RIBNICA
info 01 / 8360 367

Hvala za obisk – se priporočamo!

Delovni čas:

od pon. do pet.
od 9h do 19h

Sobota in
nedelja zaprto!

Cesta 66, 1312 Videm Dobropolje
<http://www.avtolicarstvo-brundula.si>
info@avtolicarstvo-brundula.si

Popravilo toče brez lakiranja

Brezplačna nadomestna vozila

Popravljamo za vse zavarovalnice

Kemično čiščenje

Poliranje vozil

Avtovleka 24h